

GEMEENSCHAPPELIJK PROGRAMMA 2022-2026

FIAN BELGIUM – QUINOA – SOLIDAGRO – VIVA SALUD

Sterkere burgers en sociale bewegingen
voor een rechtvaardige, solidaire en duurzame wereld

OUTCOME 1 : BELGIË

Samen voor een systeemverandering naar
meer sociale rechtvaardigheid en milieurechtvaardigheid

FIAN
BELGIUM

BELGIE

A. Contacts

FIAN Belgium

Naam :	Florence Kroff
Telefoon :	02/640 84 17
Email :	florence@fian.be
Vertrouwelijk :	Nee

Quinoa

Naam :	Hélène Debaisieux
Telefoon :	02/893.08.70
Email :	coordination@quinoa.be
Vertrouwelijk :	Nee

Solidagro

Naam :	Geraldine Mabbe
Telefoon :	03 777 20 15
Email :	geraldine.mabbe@solidagro.be
Vertrouwelijk :	Nee

Viva Salud

Naam :	Fanny Polet
Telefoon :	+32 473 327 470
Email :	fanny@vivasalud.be
Vertrouwelijk :	Nee

B. Identificatie van de outcome

1. Algemeen

Titel van de outcome – Frans of Engels (verplicht):	Ensemble pour un changement de système vers plus de justice sociale et environnementale		
Titel van de outcome – Nederlands/Spaans (facultatief):	Samen voor een systeemverandering naar meer sociale en milieurechtvaardigheid		
IATI-activity identifier:	BE-BCE_KBO-0418282311-prg2022_1_BE		
Begindatum van de outcome:	01-01-2022		
Einddatum van de outcome:	31-12-2026		
Strategisch kader in kwestie:	GSK België		
Interventieland:	België		
Hoofdsector:	99820 Promotion of development awareness (non-sector allocable)	Deel van het budget:	37%
Secundaire sector 1:	15150 Government & Civil Society - Democratic participation and civil society	Deel van het budget:	20%

Secundaire sector 2:	15160 Government & Civil Society - Human rights	Deel van het budget:	17%
Secundaire sector 3 :	41081 Environmental education/ training	Deel van het budget:	10%
Secundaire sector 4 :	12110 Health policy and administrative management	Deel van het budget:	10%
Secundaire sector 5 :	31110 Agricultural policy and administrative management	Deel van het budget:	3%
Secundaire sector 6 :	43071 Food security policy and administrative management	Deel van het budget:	3%
Andere betrokken CMO/IA (Indien de outcome gemeenschappelijk is aan verschillende programma's))	/		

2. Geografische locatie van de interventiezone van de outcome

Administratieve locatie:	België
Gps-locatie:	Latitude : 50.503906, Longitude 4.476982
Vertrouwelijk van de locatie:	Nee

3. Samenvatting van de outcome

Beschrijving van de outcome:	Met deze outcome willen wij bijdragen aan de verwezenlijking van mensenrechten en aan een systeemverandering voor meer sociale en ecologische rechtvaardigheid, dankzij 4 actieassen: sensibilisatie/educatie, mobilisatie, steun aan sociale bewegingen en beleidsbeïnvloeding. Via bewustmaking van de burgers, willen we dat zij zich engageren op individueel niveau (tijdens festivals, conferenties, filmdebatten, workshops op scholen). Wij willen ook dat deze mensen, eens gesensibiliseerd, zich bewust worden van de kracht van collectieve actie en hun eigen acties opzetten of zich aansluiten bij bestaande structuren: bij de landbouwbrigades, binnen een voedselteam of een beweging zoals Intal bijvoorbeeld. Op die manier wordt hun politiek en sociaal gewicht verhoogd. Wij willen de oprichting van alternatieven voor het heersende systeem aanmoedigen (b.v. voedselcoöperatieën, alternatieve media, ZAD (Zone à défendre in het Frans “te verdedigen zone”), steunbewegingen voor vluchtelingen, enz.) en sociale bewegingen ondersteunen zodat zij hun actiestrategieën kunnen verfijnen, allianties vormen en hun politieke en sociale invloed verhogen. En ten slotte willen we beleidsmakers beïnvloeden (op Belgisch, Europees en internationaal niveau). Door relevante informatie te ontvangen, door te worden uitgedaagd en ter verantwoording te worden geroepen m.b.t. hun verplichtingen, door in dialoog te treden met sociale
------------------------------	--

	bewegingen, zullen zij in staat zijn standpunten in te nemen ten gunste van mensenrechten en van systeemverandering voor meer sociale en ecologische rechtvaardigheid. Onze hoofdthema's zijn het recht op voedsel en voeding, de rechten van de boer.inn.en, het recht op gezondheid, interculturaliteit, dekolonisatie, gender, strijd tegen ongelijkheid, de inperking van de democratische ruimte en de criminalisering van mensenrechtenactivisten en, tenslotte, de macht van de multinationals op de politieke, economische en leefsysteem.
Formulering van de outcome:	Burgers, sociale bewegingen en beleidmakers handelen meer in het voordeel van mensenrechten en systeemverandering voor meer sociale en ecologische rechtvaardigheid.
Doelgroepen:	• Het grote publiek • Sympathisanten, activisten en vrijwilligers • Studenten en (toekomstige) docenten (middelbaar en hoger onderwijs) • Sociale en maatschappelijke actoren: vakbonden, medische centra van GVHV, sociale bewegingen, sociale organisaties, landbouwers(organisaties), vakbonden van landbouw.st.ers, jeugdsector, culturele centra, vzw's. • Media-actoren • Nationale, Europese en internationale platformen en netwerken • Beleidsmakers • Gemeenschappen en collectieven die voor hun rechten vechten

4. Gevoelige en vertrouwelijke informatie

/

5. Classificatie : Doelstellingen Duurzame Ontwikkeling

Type	Code ODD	Nom ODD	Code Target	Description Target
VoornaamsteSDG (verplicht)	16	Promotion de sociétés pacifiques et inclusives, accès à la justice pour tous et renforcement des institutions responsables et efficaces à tous les niveaux.	16.3	Promouvoir l'état de droit aux niveaux national et international et donner à tous accès à la justice dans des conditions d'égalité
VoornaamsteSDG (verplicht)			16.6	Mettre en place des institutions efficaces, responsables et transparentes à tous les niveaux
VoornaamsteSDG (verplicht)			16.7	Faire en sorte que le dynamisme, l'ouverture, la participation et la représentation à tous les niveaux caractérisent la prise de décisions
Bijkomende SDG (optioneel)	2	Le secteur de l'alimentation et de l'agriculture offre des	2.4	D'ici à 2030, assurer la viabilité des systèmes de production alimentaire et mettre en œuvre

		solutions clés pour le développement, et il est au cœur de l'éradication de la faim et de la pauvreté.		des pratiques agricoles résilientes qui permettent d'accroître la productivité et la production, contribuent à la préservation des écosystèmes, renforcent les capacités d'adaptation aux changements climatiques, aux phénomènes météorologiques extrêmes, à la sécheresse, aux inondations et à d'autres catastrophes et améliorent progressivement la qualité des terres et des sols
Bijkomende SDG (optioneel)			2.5	D'ici à 2030, préserver la diversité génétique des semences, des cultures et des animaux d'élevage ou domestiqués et des espèces sauvages apparentées, y compris au moyen de banques de semences et de plantes bien gérées et diversifiées aux niveaux national, régional et international, et favoriser l'accès aux avantages que présentent l'utilisation des ressources génétiques et du savoir traditionnel associé et le partage juste et équitable de ces avantages, ainsi que cela a été décidé à l'échelle internationale
Bijkomende SDG (optioneel)	3	Donner les moyens de vivre une vie saine et promouvoir le bien-être de tous à tous les âges est essentiel pour le développement durable.	3.8	Faire en sorte que chacun bénéficie d'une couverture sanitaire universelle, comprenant une protection contre les risques financiers et donnant accès à des services de santé essentiels de qualité et à des médicaments et vaccins essentiels sûrs, efficaces, de qualité et d'un coût abordable
Bijkomende SDG (optioneel)	4	Obtenir une éducation de qualité est le fondement pour améliorer la vie des gens et le développement durable.	4.7	D'ici à 2030, faire en sorte que tous les élèves acquièrent les connaissances et compétences nécessaires pour promouvoir le développement durable, notamment par l'éducation en faveur du développement et de modes de vie durables, des droits de l'homme, de l'égalité des sexes, de la promotion d'une culture de paix et de non-violence, de la citoyenneté mondiale et de l'appréciation de

				la diversité culturelle et de la contribution de la culture au développement durable
Bijkomende SDG (optioneel)	5	L'égalité des sexes n'est pas seulement un droit fondamental de la personne, mais aussi un fondement nécessaire pour l'instauration d'un monde pacifique, prospère et durable.	5.1	Mettre fin, dans le monde entier, à toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes et des filles
Bijkomende SDG (optioneel)			5.4	Faire une place aux soins et travaux domestiques non rémunérés et les valoriser, par l'apport de services publics, d'infrastructures et de politiques de protection sociale et la promotion du partage des responsabilités dans le ménage et la famille, en fonction du contexte national
Bijkomende SDG (optioneel)			5.5	Garantir la participation entière et effective des femmes et leur accès en toute égalité aux fonctions de direction à tous les niveaux de décision, dans la vie politique, économique et publique
Bijkomende SDG (optioneel)			5.a	Entreprendre des réformes visant à donner aux femmes les mêmes droits aux ressources économiques, ainsi qu'à l'accès à la propriété et au contrôle des terres et d'autres formes de propriété, aux services financiers, à l'héritage et aux ressources naturelles, dans le respect du droit interne
Bijkomende SDG (optioneel)	8	Nous devons revoir et réorganiser nos politiques économiques et sociales visant à éliminer complètement la pauvreté.	8.4	Améliorer progressivement, jusqu'en 2030, l'efficacité de l'utilisation des ressources mondiales du point de vue de la consommation comme de la production et s'attacher à ce que la croissance économique n'entraîne plus la dégradation de l'environnement, comme prévu dans le cadre décennal de programmation relatif à la consommation et à la production durables, les pays développés montrant l'exemple en la matière.
Bijkomende SDG (optioneel)			8.8	Défendre les droits des travailleurs, promouvoir la sécurité sur le lieu de travail et

				assurer la protection de tous les travailleurs, y compris les migrants, en particulier les femmes, et ceux qui ont un emploi précaire.
Bijkomende SDG (optioneel)	10	Réduire les inégalités dans les pays et d'un pays à l'autre	10.3	Assurer l'égalité des chances et réduire l'inégalité des résultats, notamment en éliminant les lois, politiques et pratiques discriminatoires et en promouvant l'adoption de lois, politiques et mesures adéquates en la matière
Bijkomende SDG (optioneel)			10.6	Faire en sorte que les pays en développement soient davantage représentés et entendus lors de la prise de décisions dans les institutions économiques et financières internationales, afin que celles-ci soient plus efficaces, crédibles, transparentes et légitimes
Bijkomende SDG (optioneel)	12	La consommation et la production durables visent à « faire plus et mieux avec moins ».	12.2	D'ici à 2030, parvenir à une gestion durable et à une utilisation rationnelle des ressources naturelles
Bijkomende SDG (optioneel)			12.4	D'ici à 2030, instaurer une gestion écologiquement rationnelle des produits chimiques et de tous les déchets tout au long de leur cycle de vie, conformément aux principes directeurs arrêtés à l'échelle internationale, et réduire considérablement leur déversement dans l'air, l'eau et le sol, afin de minimiser leurs effets négatifs sur la santé et l'environnement
Bijkomende SDG (optioneel)			12.5	D'ici à 2030, réduire considérablement la production de déchets par la prévention, la réduction, le recyclage et la réutilisation
Bijkomende SDG (optioneel)			12.8	D'ici à 2030, faire en sorte que toutes les personnes, partout dans le monde, aient les informations et connaissances nécessaires au développement durable et à un style de vie en harmonie avec la nature

Bijkomende SDG (optioneel)			12.a	Aider les pays en développement à se doter des moyens scientifiques et technologiques qui leur permettent de s'orienter vers des modes de consommation et de production plus durables
Bijkomende SDG (optioneel)	13	La lutte contre le réchauffement climatique est devenue un élément indissociable de la réalisation du développement durable.	13.2	Incorporer des mesures relatives aux changements climatiques dans les politiques, les stratégies et la planification nationales
Bijkomende SDG (optioneel)			13.3	Améliorer l'éducation, la sensibilisation et les capacités individuelles et institutionnelles en ce qui concerne l'adaptation aux changements climatiques, l'atténuation de leurs effets et la réduction de leur impact et les systèmes d'alerte rapide

6. Classificatie : Markers & Tags

Markers	
1. Gender Equality	2
2. Aid to Environment	2
3. Participatory Development / Good Governance	2
4. Trade development :	1
5. Biodiversity :	1
6. Climate Change – Mitigation :	1
7. Climate Change – Adaptation :	1
8. Desertification :	0
9. RMNCH - Reproductive, Maternal, Newborn and Child Health :	1
10. HIV / AIDS :	0
11. Children's Rights :	0
12. Disability :	0
13. Nutrition :	1

Tags	
1. D4D – Better use of big data :	Oui
2. D4D – Digital for inclusive societies :	Oui
3. D4D – Digital for inclusive and sustainable economic growth :	Non
4. Private Sector Development :	Oui
5. Health – Sexual and reproductive health :	Oui
6. Health – Quality medicines :	Oui
7. Health – Health financing and Universal Health Coverage :	Oui
8. Refugees :	Oui
9. Covid-19 :	Oui

7. Classificatie : Positionering ten opzichte van de doelstellingen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, zoals beschreven in haar strategienota's

Titel van de strategienota	Landbouw en voedselzekerheid
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	Ons programma draagt bij tot de 3 interventiegebieden die in de nota worden belicht: - bevordering van de deelname van landbouwers aan markten en waardeketens: het programma bevordert agro-ecologie: een geheel van ecologisch verantwoorde landbouwpraktijken en een sociaal-politieke beweging die ernaar streeft de landbouw duurzamer, en het hele voedselsysteem eerlijker te maken door de deelname van kleine landbouwers centraal te stellen. Dit is in overeenstemming met de nieuwe beleidsoriëntaties van de Belgische Internationale Samenwerking, cf. beleidsnota van Minister Kitir. - Bijdrage aan goed bestuur: In overeenstemming met onze rechtenbenadering beoogt ons programma enerzijds "steun te verlenen aan overheidsinstanties" bij haar inspanningen om het recht op voedsel en de rechten van de landbouwers te verwezenlijken, en anderzijds "ondersteuning van het maatschappelijk middenveld", meer specifiek aan boerenorganisaties. - Steun aan onderzoek en innovatie: via synergiën tussen maatschappelijke organisaties, boerenorganisaties en academici, en via actieve deelname aan het Platform voor Landbouw en Voedselzekerheid (PLVZ), helpt het programma duurzaam en agro-ecologisch onderzoek en innovatie te ondersteunen en te ontwikkelen. Tegelijkertijd komen in ons programma de 3 transversale thema's van de nota aan bod: - <u>Voeding</u> zal ruim aan bod komen, zodat het verband tussen landbouw, voeding, gezondheid en milieu kan worden gelegd. - Zoals uiteengezet in de <u>genderparagraaf</u> staan de rechten van vrouwen en meer specifiek plattelandsvrouwen en boerinnen centraal in het programma, gezien de kwetsbaarheid van deze groep voor honger en ondervoeding. - Net zoals voor de <u>duurzame landbouw</u> is de omschakeling naar duurzame voedselsystemen een thema dat op verschillende niveaus wordt behandeld: Belgisch, Europees of internationaal.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Educatie
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	Het huidig programma beantwoordt zowel aan de onderwijsvisie als aan 2 van de 3 prioriteiten (1).

	De visie: Dit programma is afgestemd op het cruciale belang en de betekenis van onderwijs als een echt middel tot sociale verandering (2). We reageren hierop door: 📖 Onze bewustmakings-, onderwijs- en vormingsactiviteiten, waarbij wij gebruik maken van instrumenten voor collectieve intelligentie, die gebaseerd zijn op de doelstellingen van kritische socialisatie, leren debatteren, democratie en openheid voor verandering. 📖 De pedagogische aanpak is gericht op een verandering van waarden, attitudes en gedrag die iedereen in staat stelt actief deel te nemen aan een veranderingsproces. Ons pedagogisch doel is te werken aan kennis (ongelijkheden en onderlinge afhankelijkheden tussen Noord en Zuid, werking van de gezondheidszorg, agro-ecologie...), kunde (kritisch denken, deconstructie van vooroordelen, complexiteit...) en interpersoonlijke vaardigheden (autonomie, empathie...). De prioriteiten: 1. <u>Prioriteit 1:</u> Ons werk zal bijdragen tot het onderwijs door samenwerking met het formele onderwijsstelsel (zie GSK). Quinoa zal het accent leggen op interventies in het technisch en beroepsonderwijs, zodat dit publiek 1/3 van het in jaar 5 bereikte publiek vertegenwoordigt. 2. <u>Prioriteit 2:</u> (i): Door alle vormingen en opleidingen gratis of tegen zeer lage kosten ter beschikking te stellen, maken onze organisaties hun inhoud toegankelijk. De digitalisering heeft onze onderwijsmiddelen toegankelijker gemaakt voor een groter aantal mensen, voor een meer divers of geografisch geïsoleerd publiek. (ii): Door middel van een systeem van beurzen voor alle lange processen en door samen te werken met de jeugdsector (Ministerie van jeugd, bewegingen) wil Quinoa meer gelijkheid van toegang voor alle jongeren tot stand brengen. (iii): De impact aangetoond door de evaluaties en de feedback van het publiek (3) tonen de kwaliteit aan van de didactische aanpak van onze organisaties (methodologie en van de inhoud).
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Kinderrechten
Positionering :	Niet van toepassing
Motivering van de positionering:	
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Wereldburgerschapeducatie
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen

Motivering van de positionering:	Dit programma beantwoordt aan de 3 prioriteiten die in de nota worden genoemd. 1. <u>Nadruk op doelgroepen met een multiplicatoreffect en op jongeren</u> Het multiplicatoreffect van WBE staat centraal in onze TOC door te werken met verschillende doelgroepen en strategieën voor verandering. Bovendien wil dit programma profiteren van het multiplicatoreffect van de bereikte doelgroepen (groeperingen, sociale bewegingen en tweedelijnspubliek). Als jongerenorganisatie werkt Quinoa vooral aan het vergroten van de participatie van jongeren in wereldwijde sociaal-politieke veranderingen (zie het decreet voor jongerenorganisaties van de Waals-Brussels Federatie). De strategie van het huidige gemeenschappelijk programma bestaat erin "op een gepersonaliseerde manier samen te werken met intermediaire organisaties" door sociale bewegingen, groeperingen en maatschappelijke organisaties te begeleiden en te versterken. Het belangrijke multiplicatoreffect van dit niche-werk is gedocumenteerd (zie DBE-studie (4)). 2. <u>De prioritaire thema's van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en de SDG's onder de aandacht brengen.</u> Zie hoofdstuk over de SDG's. 3. <u>Samenwerking, complementariteit en synergiën tussen actoren in België en tussen hen en actoren in het Zuiden te bevorderen.</u> De dynamiek van synergie vormt de kern van onze visie op verandering. Allianties zijn zowel een doelstelling als een strategie van dit programma. Doelstelling: Zoals in onze TOC staat, is verbinding noodzakelijk om de gewenste sociale systeemverandering tot stand te brengen. Het is dan ook van essentieel belang het te promoten bij het publiek waarmee wij werken. Het is ook een toepassing van de rechtenbenadering (MEET-principes). Strategie: De organisaties in dit programma hechten waarde aan netwerkvorming, zowel voor capaciteitsopbouw als voor het versterken van de coherentie, en natuurlijk voor operationele mogelijkheden voor de gezamenlijke uitvoering van acties. Deze synergiën zullen zowel voor de actoren in België als voor die in de partnerlanden gelden.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Milieu in de Belgische internationale samenwerking
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	We werken volgens de 3 assen van de nota: Behoud en bescherming van het milieu: Milieu neemt in dit programma een centrale en transversale plaats in. Het begrip van crisis en de sociale/economische impact en de impact op het milieu daarvan is een vaststelling die door onze organisaties wordt gedeeld. Wij zetten

	ons sterk in voor bewustmaking, mobilisering en beleidsbeïnvloeding zodat, zoals in de strategienota staat, "het maatschappelijk middenveld en de consumenten de stap zetten van milieubewustzijn (weten) naar concrete milieutoepassingen (actie)". Daarnaast hebben onze organisaties interne beleidsnota's opgesteld met operationele, pedagogische en institutionele methodes om "verandering in de praktijk te brengen". Sectorale milieusteun: In het kader van het programma steunen wij de overgang naar duurzame voedselsystemen via agro-ecologische praktijken. Agro-ecologie vergroot de veerkracht en de capaciteit van landbouw- en voedselsystemen en vergroot op lange termijn de landcapaciteit en de biodiversiteit. Bovendien vertraagt agro-ecologie de klimaatverandering door de bodem gezonder te maken, de uitstoot van broeikasgassen te vermijden, natuurlijke hulpbronnen te gebruiken en het gebruik en de afhankelijkheid van externe synthetische inputs te vermijden. Agro-ecologie beschermt zo het milieu, de watervoorraden en de bodem tegen vervuiling en degradatie door intensieve monoculturen en kunstmest. Complementariteit en beleidscoherentie: In overeenstemming met onze systeemvisie integreert ons werk andere complementaire benaderingen voor milieurechtvaardigheid: het recht op voedsel, de rechten van landbouw.st.ers, recht op grond, het beheer van productieve hulpbronnen, de rechten van vrouwen en de strijd tegen ongelijkheid. Wij werken samen met andere milieu- en klimaatrechtvaardigheidsorganisaties.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Gender
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	Dit programma beantwoordt aan de 4 prioritaire actiegebieden van de nota, met voor elk gebied een organisatie die specifiek op dat gebied is gefocust. Met dit programma willen de organisaties hun ervaringen met betrekking tot deze onderwerpen uitwisselen en deze perspectieven integreren door wederzijdse leersessies. <u>As 1:</u> Quinoa en FIAN omschrijven zichzelf als feministische structuren die het genderaspect integreren op institutioneel, organisatorisch en operationeel niveau. Zo integreert Quinoa systematisch statistische gegevens per gender en/of analyses over machtsverhoudingen man-vrouw in hun vormingsinhoud,

	pedagogische instrumenten, middelen en sprekers. Wat de besluitvorming betreft, zijn de vrouwen talrijk vertegenwoordigd in de besluitvormingsorganen van Quinoa opgenomen. <u>As 2:</u> Door het promoten van een publieke en kwalitatieve gezondheidszorg, toegankelijk voor iedereen, met speciale aandacht voor preventie, wil Viva Salud bijdragen tot gendermainstreaming met het oog op toegang tot gezondheid voor iedereen. <u>As 3:</u> Gezien de "dubbele kwetsbaarheid" van dit publiek is de verdediging en het waarborgen van de verwezenlijking van de rechten van plattelandsvrouwen, hun toegang tot natuurlijke hulpbronnen en voedselproductie een prioriteit in dit programma. In België benadrukt Solidagro het belang van het verband tussen agro-ecologie en feminisme en wil het meer zichtbaarheid geven aan boerinnen. Daartoe worden workshops en publicaties ontwikkeld. FIAN België geeft voorrang aan de ondersteuning van vrouwelijke landbouwers en andere vrouwelijke producenten (en consumenten) bij hun politieke participatie en bij de verdediging van hun rechten. <u>As 4:</u> Er zal worden samengewerkt en uitgewisseld met çavaria, een organisatie die de belangen van LGBTI+ personen behartigt, om meer inclusief te zijn in onze organisatie, werkzaamheden, campagnes en beleidsbeïnvloeding.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Migratie
Positionering :	Niet van toepassing
Motivering van de positionering:	Het gemeenschappelijk programma zal zich voor alle resultaten positioneren tegenover de migratienota, zodra deze goedgekeurd wordt door het kabinet van de minister en verspreid wordt door DGD (en/of de federaties).
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Digitalisering – Digital for Development D4D
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	Voor het consortium is digitalisering geen doel op zich (want het heeft zijn beperkingen) maar een belangrijk middel en een kans om een breder publiek te bereiken en te innoveren. De gezondheidscrisis is een gelegenheid geweest om ons gebruik en de bevordering van digitalisering te versnellen. Hoewel in de D4D-nota weinig aandacht wordt besteed aan de implicaties ervan voor het WBE, beantwoordt ons programma aan 2 van de 3 doelstellingen van de nota.

	Doelstelling 1: In het kader van onderzoek en co-creatie van kennis is het consortium betrokken bij het beter gebruik van megadata op 2 niveaus: • door het verrichten van ‘evidence-based’ onderzoek met behulp van de megadata die beschikbaar zijn in de onderzoeksgebieden van het programma; • door bij te dragen tot de wereldwijde inspanning om gegevens te verzamelen om tendensen in systematische schendingen van de mensenrechten te objectiveren. In overeenstemming met het beginsel dat "digitale gegevens en het gebruik ervan een gemeenschappelijk goed zijn dat moet worden gebruikt in overeenstemming met een mensenrechtenbenadering", wordt zowel voor de door het programma gebruikte instrumenten als voor de geproduceerde output gebruik gemaakt van gratis en open gegevens en software. Alle outputs worden standaard in digitaal formaat geproduceerd, vrij beschikbaar gesteld op het internet en vertaald (FR, NL, EN, ES). Doelstelling 2: Digitale technologieën worden gezien als een middel om de inclusie en de effectieve participatie van houders van rechten en burgers in het algemeen, alsook de verantwoordingsplicht van de plichtdragers, te versterken voor alle vier de resultaten. Bijvoorbeeld: [R1] Sociale netwerken, audiovisuele hulpmiddelen en verspreiding, podcasts, online filmdebatten, enz. [R2] Digitale instrumenten om burgers te mobiliseren en te interpellieren (zoals de platformen LAB “Landbouwbrigades” en BAP “Brigades d’action paysanne”), enz. [R3] Digitale instrumenten voor het documenteren van gevallen van mensenrechtenschendingen en criminalisering van mensenrechtenverdedigers. [R4] Digitale instrumenten om vergaderingen en bijeenkomsten te vergemakkelijken.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Gezondheid
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	Zoals uitgelegd in onze TOC, draagt dit programma bij tot de verwezenlijking van het recht op gezondheid voor iedereen. Overeenkomstig de Verklaring van Alma Ata en de beleidsnota "Het recht op gezondheid en gezondheidszorg", is gezondheid niet louter de afwezigheid van ziekte of aandoeningen, maar een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn. Het is een fundamenteel mensenrecht dat actie vereist in alle sociale en economische domeinen van de maatschappij, naast de gezondheidssector. Zoals in de nota wordt opgemerkt, vereist de verwezenlijking van het recht op gezondheid een "multisectoriële aanpak" en een holistische benadering. Ons programma zal in dit opzicht een toegevoegde waarde bieden

	door gezondheid te koppelen aan voedselzekerheid, landbouw en armoedebestrijding. Ons programma zal de ontwikkeling van een universele dekking van de gezondheidszorg voor iedereen bevorderen door de promotie van een toegankelijk en kwalitatief hoogstaand publiek gezondheidszorgsysteem met een sterke eerste lijn, aandacht voor preventie en de erkenning van een verscheidenheid aan gezondheidsbehoeften en doelgroepen. Overheidsfinanciering en -beheer van gezondheidsdiensten zijn belangrijke voorwaarden voor gelijke toegang tot gezondheidszorg, sociale bescherming voor allen en de naleving van het recht op gezondheid van de bevolking. Wij geven prioriteit aan ondersteuning en capaciteitsopbouw van sociale bewegingen in onze partnerlanden. Zoals in de beleidsnota wordt gesteld, versterkt samenwerking met sociale bewegingen en lokale actoren uit het maatschappelijk middenveld op constructieve wijze de democratische en sociale basis voor toegankelijke en hoogwaardige publieke gezondheidszorg. In het beleid wordt rekening gehouden met de feitelijke behoeften, vereisten en verwachtingen van specifieke doelgroepen en alle relevante actoren hebben meer zeggenschap over het beleid. Dit leidt tot meer efficiëntie en betere resultaten.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Titel van de strategienota	Private sector
Positionering :	Afstemming op een of meer doelstellingen
Motivering van de positionering:	In toepassing van onze mensenrechtenbenadering en onze TOC worden alleen vertegenwoordigers van de kleinschalige private sector en de solidaire en sociale economie beschouwd als directe doelgroepen van ons programma. Dit is in overeenstemming met de nota, die hoofdzakelijk gericht is op <i>"lokale en regionale kleine en middelgrote ondernemingen, de organisaties die hen vertegenwoordigen en de overheid"</i>. De andere soorten van de privé-sector worden indirect beïnvloed via de <i>"versterking van de interventie- en reguleringscapaciteiten van de overheid"</i> en de controle van de overheid over de privé-sector. Wat de prioriteiten betreft, draagt het programma dus bij tot 4 van de 5 operationele prioriteiten: • <i>Versterking van de openbare institutionele capaciteit</i>: in het bijzonder door versterking van het normatieve kader dat van toepassing is op ondernemingen en multinationals die zich schuldig maken aan schendingen van de mensenrechten • <i>Toegang tot financiering</i>: met name door ervoor te zorgen dat acties en strategieën voor

	ontwikkelingsfinanciering verenigbaar zijn met de rechtenbenadering • <i>Capaciteitsopbouw van ondernemers</i>: R3 zet sterk in op "capaciteitsopbouw van intermediaire organisaties [...] en boerenorganisaties". • <i>Sociale economie</i>: door de sociale economie te promoten als een concreet alternatief voor het kapitalistische systeem, en door ons publiek aan te moedigen daaraan bij te dragen. Het programma draagt ook bij tot 3 van de 6 sectorale prioriteiten en zal helpen bij het identificeren en waarborgen dat uitgesloten activiteiten niet door de Belgische samenwerking worden gefinancierd. Meer in het bijzonder <i>"zorgen voor een samenhangend ontwikkelingsbeleid om de negatieve gevolgen van de "mondialisering" van de economie voor het recht op voedsel te voorkomen. Speculatie met landbouwgrondstoffen en landroof creëren of versterken situaties van voedsel- of voedingsstress"</i> is een duidelijke doelstelling voor beleidsbeïnvloeding van het programma. <i>Voetnoten</i> Onderwijs (1) Het huidige programma kan geen antwoord geven op de derde prioriteit, waarvoor uitvoering binnen een kader van een "zuidelijke samenwerking" vereist is. (2) Cf. nota: "De overdracht en ontwikkeling van kennis, vaardigheden en knowhow die onontbeerlijk zijn voor de stabiliteit en de ontwikkeling van de maatschappij en voor de harmonieuze integratie van het individu in de maatschappij, vormen het collectieve deel van het onderwijs." "Voor de samenleving verschaft [het onderwijs] de mensen de waarden, vaardigheden en attitudes die nodig zijn voor haar goede functioneren en voor haar menselijke, culturele, sociale en economische ontwikkeling." "Dank aan het hele Quinoa-team dat altijd zoveel van zichzelf geeft om te handelen en geëngageerde en coherente inhoud te bieden in onze huidige context." - Een deelnemer PAL 2020 "Dank [...] ook aan de kwaliteitsopleidingen die Quinoa verzorgt." - Deelnemer PI Senegal 2018. <i>Ontwikkelingseducatie</i> (3) DBE-studie - blz.20 - Bij de evaluatie werd een tendens in de ontwikkeling van interventies vastgesteld, namelijk niche-werk waarbij ngo's zich richten op specifieke thema's en doelgroepen (intermediaire organisaties) waarmee zij een bevoorrechte en langdurige relatie hebben. Dit werk voor intermediaire
--	---

	organisaties berust op hun multiplicatoreffect naar hun eigen publiek of leden. Dit nichewerk wordt gedaan door middel van op maat gemaakte benaderingen die zijn aangepast aan de behoeften en kenmerken van deze intermediaire doelgroepen.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

8. Bonus inzake subsidietoewijzing : Prioritaire thema's en strategische prioriteiten

Een op mensenrechten gebaseerde benadering:	
	• Definitie: Het ultieme doel van de op mensenrechten gebaseerde aanpak is dat iedereen de mogelijkheid en het vermogen heeft om voor zichzelf politieke, economische en sociale keuzes te maken en dat regeringen bereid en in staat zijn om hun verplichtingen na te komen en de fundamentele rechten en vrijheden van hun bevolking te waarborgen. De aanpak is bedoeld om meer kansen en middelen te bieden aan de armste en meest kwetsbare groepen. Volgens deze aanpak worden armoede en ontwikkeling niet langer bekeken in termen van het identificatie vannoden, maar eerder door de oorzaken van armoede te onderzoeken vanuit de invalshoek van de mensenrechten om de belangrijkste belemmeringen voor de duurzame ontwikkeling vast te stellen, alsook wat kan worden ondernomen om die aan te pakken. Tot slot is de aanpak op basis van de mensenrechten ook gericht op het investeren in de capaciteit van wie zijn verplichtingen moet nakomen (duty bearers) en van wie zijn mensenrechten uitoefent (right holders). • Centrale vraag: Verwijst de outcome naar mensenrechten? Zo ja, leidt de strategie die gekoppeld is aan de outcome, tot de totstandkoming van een op mensenrechten gebaseerde aanpak? In het bijzonder de rechten van vrouwen en kinderen? • Waarde A: De verwijzingen naar mensenrechten zijn afwezig of anekdotisch. • Waarde B: De strategie voor de verwezenlijking van de outcome houdt rekening met mensenrechten, maar hanteert geen benadering gebaseerd op mensenrechten. • Waarde C: De strategie voor de verwezenlijking van de outcome is op strategische wijze gebaseerd op een benadering op basis van mensenrechten, en in het bijzonder de rechten van vrouwen en kinderen.
Motivering van de positionering:	In de outcome wordt uitdrukkelijk verwezen naar de mensenrechten (MR), en in de bijhorende strategie wordt een mensenrechtenbenadering (MRB) toegepast die volledig in overeenstemming is met de nota van DGD. Deze afstemming wordt ook gewaarborgd door de expertise van het merendeel van de leden van het Consortium die dit als hun belangrijkste benadering gebruiken. De MEET-beginselen worden zowel in de algemene benadering als in de activiteiten toegepast: • Betekenisvolle participatie: alle activiteiten bevorderen de deelname van burgers [R1+R2], collectieven en bewegingen [R3] aan het politieke debat [R4]. • Gelijkheid, non-discriminatie en integratie van gemarginaliseerde groepen: Het programma pakt ongelijkheden, machtsonevenwichtigheden en discriminatie aan (zie TOC). Verscheidene acties zijn erop gericht een meer divers (en kwetsbaar) publiek te bereiken [R1+R2] en prioriteit te geven aan gemarginaliseerde groepen [R3+R4]. • Empowerment en capaciteitsopbouw: door steun te verlenen aan bewegingen en collectieven die rechthebbenden vertegenwoordigen (boer.inn.en, gemeenschappen die in hun rechten worden aangetast,

	landarbeiders, gezondheidswerkers, kwetsbare bevolkingsgroepen, enz.), door hun rechten te versterken; door hen te begeleiden bij het formuleren van politieke eisen; door besluitvormers te begeleiden bij het beantwoorden van die eisen. ● Transparantie en verantwoording: (1) in analyses en beleidsbeïnvloeding wordt systematisch verwezen naar het normatieve MR-kader; (2) het gebruik van de verantwoordingsmechanismen van het internationale MR-systeem wordt bevorderd; (3) evenals het gebruik van (quasi-)gerechtelijke acties ter ondersteuning van concrete gevallen van MR-schendingen; (4) het informeren van rechthebbenden en plichtsdragers is een doelstelling. Op het niveau van de beoogde thema's en impact van het programma wordt expliciet gestreefd naar verbeteringen in de verwezenlijking van specifieke MR en/of in het respect voor en het gebruik van een rechtenbenadering door de programmadoelstellingen (zie TOC).
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Waardig en duurzaam werk:	
	• Definitie: Het betreft de mogelijkheid voor elke vrouw en elke man om toegang te hebben tot productief werk in vrije, rechtvaardige, veilige en waardige omstandigheden. Het bundelt verschillende elementen: de mogelijkheid om een productief en behoorlijk vergoed werk uit te oefenen; de veiligheid op het werk en de sociale bescherming voor de werknemers en hun familie; de verbetering van de perspectieven op persoonlijke ontwikkeling en sociale integratie; de vrijheid voor de mensen om hun bezorgdheden te uiten, zich te organiseren en deel te nemen aan beslissingen die hun leven beïnvloeden; gelijke kansen voor en gelijke behandeling van alle mannen en vrouwen. De Waardig Werk Agenda, zoals bepaald door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), beoogt vier strategische doelstellingen (pijlers), waarbij de gelijkheid tussen mannen en vrouwen een transversale doelstelling is: banen scheppen, de rechten op het werk verzekeren, de sociale bescherming uitbreiden en de sociale dialoog bevorderen. • Centrale vraag: Draagt de outcome bij tot waardig werk voor iedereen, met inbegrip van universele sociale bescherming, door rekening te houden met de vier pijlers van waardig werk? (Voorbeelden: scheppen van banen voor iedereen, versterking van de universele sociale bescherming, steun voor de sociale dialoog ten behoeve van waardig werk, verdediging van de rechten van de werknemers, bijdragen tot het ratificeren en toepassen van internationale arbeidsnormen, bijdrage tot de verbetering van de regelgevende en institutionele nationale kaders voor het bevorderen van kwaliteitsvolle jobs ...). • Waarde A: Er is geen specifieke/expliciete strategie ten opzichte van één of meerdere pijlers van waardig werk in het kader van de verwezenlijking van de outcome, noch op het niveau van de lokale werknemers van de CMO/IA, noch op het niveau van de lokale partners, noch op het niveau van de doelgroepen. • Waarde B: De outcome draagt bij tot minstens een van de vier pijlers van waardig werk voor iedereen, aan de hand van een uitdrukkelijke strategie, door te voorzien in ad-hocacties en/of gerichte acties, ten bate van de lokale werknemers van de CMO/IA, en/of van de lokale partners, en/of van de doelgroepen. • Waarde C: Minstens een van de vier pijlers van waardig werk is structureel geïntegreerd in de outcome. De uitvoeringsstrategie houdt expliciet rekening met één of meerdere pijlers van waardig werk, zowel op het niveau van de lokale werknemers van de CMO/IA, als op het niveau van de lokale partners, als op het niveau van de doelgroepen. Ze berust onder meer op een partnerschapsstrategie die inhoudt dat bij de partnerselectie rekening wordt gehouden met criteria die zorgen voor de aanwerving van lokale partners op dat vlak. Ze berust ook op een expliciete strategie van samenwerking met de gespecialiseerde actoren en vakbonden om hun steun te verkrijgen en de pijlers operationeel te maken.
Motivering van de positionering:	Door middel van educatie, de bevordering en toepassing van een agro-ecologisch systeem en een toegankelijke openbare gezondheidszorg van goede kwaliteit, zullen jobs worden gecreëerd en tegelijkertijd goede arbeidsomstandigheden en

	een redelijk inkomen voor een menswaardig bestaan worden gegarandeerd. Wij willen de sociale bescherming uitbreiden via ons beleidsbeïnvloedend werk en het voeren van campagne rond gezonde arbeidsomstandigheden. Daartoe zullen wij actief zijn in diverse Belgische, Europese en internationale netwerken om te pleiten voor een <i>Due Diligence</i>-wet in België, Europese richtlijnen en het bindende VN-verdrag die gezondheid, veiligheid en waardigheid op het werk garanderen en juridisch bindend maken. Wij willen ook dat de instrumenten die door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) zijn ontwikkeld, in onze partnerlanden worden geratificeerd. Deze campagnes en beleidsbeïnvloeding zullen er ook op gericht zijn de wereldwijde greep van het bedrijfsleven op het systeem, die een bron van ongelijkheid is, te doorbreken om zo aan een rechtvaardige en inclusieve samenleving te bouwen. Werken met sociale bewegingen is een integraal deel van ons programma. Dit zijn vakbonden, maar ook andere bewegingen die opkomen voor de rechten van werknemers en campagne voeren voor veilige, gezonde en waardige arbeidsomstandigheden, waarbij rekening wordt gehouden met genderongelijkheid. Zij zijn de meest legitieme actoren om hun noden en rechten te bepalen en op te eisen en om via de sociale dialoog duurzame oplossingen te vinden. Door deze actoren, die zich inzetten voor waardige arbeidsomstandigheden, te steunen, zullen wij de rechten op het werk, zoals de vrijheid van vereniging en om zich aan te sluiten bij een vakbond, waarborgen. Ons programma wil collectieve actie versterken, waarbij mensen wier rechten worden geschonden, worden betrokken om druk uit te oefenen op de plichtsdragers (het bedrijf of de politiek) zodat hun rechten worden gehoord, onderhandeld en gerealiseerd.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Gender:

- Definitie:** Gender wordt erkend als een prioritair thema omdat gendergelijkheid een fundamenteel mensenrecht en een kwestie van sociale rechtvaardigheid is. Gendergelijkheid betekent dat de rechten en verantwoordelijkheden van mannen en vrouwen, de hen geboden kansen en dynamiek waarin ze evolueren niet afhankelijk zijn van het geslacht waarmee ze geboren zijn. Het bereiken van deze gelijkheid betekent ook niet dat vrouwen en mannen gelijk worden, maar dat ze dezelfde waarden, keuzes en kansen in de samenleving genieten. Aangezien vrouwen het merendeel van de armen in de wereld uitmaken, zij het minst vertegenwoordigd zijn op het besluitvormingsniveau en de eerste slachtoffers van geweld, of dat nu fysiek, economisch of psychologisch is, vormen gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen de sleutel tot groei, armoedebestrijding, tot duurzame ontwikkeling en tot de verwezenlijking van alle doelstellingen van duurzame ontwikkeling.

In het kader van haar genderstrategie heeft de Belgische ontwikkelingssamenwerking zichzelf 4 prioriteiten gesteld: 1) Onderwijs en besluitvorming, 2) Gezondheid, seksuele en reproductieve rechten, 3) Voedselzekerheid, toegang tot natuurlijke hulpbronnen en economische empowerment, en 4) Bescherming van rechten en de strijd tegen gendergerelateerd geweld, met speciale aandacht voor lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transseksuelen en interseksuelen (LGBTI).

De Belgische verbintenissen inzake gender zijn met name gebaseerd op de wet van 12 januari 2007 inzake gendermainstreaming, de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische ontwikkelingssamenwerking en het EU-actieplan voor vrouwen en mannen II.

	In dit verband dient elke interventie erover te waken worden dat er geen negatieve gevolgen verbonden zijn aan de gendergelijkheid en moet ervoor gezorgd worden dat er een specifieke genderanalyse wordt uitgevoerd bij de voorbereiding van een interventie als minimumvoorwaarden voor gendermainstreaming. • Centrale vraag: draagt de interventie bij tot de vermindering van de genderongelijkheid door de uitvoering van één van de prioriteiten van de genderstrategie van het DGD? • Waarde A: De interventie draagt niet bij aan de vermindering van de genderongelijkheid, maar heeft geen negatief effect erop. • Waarde B: De interventie draagt bij tot de vermindering van de genderongelijkheid door specifieke aandacht te besteden aan de dimensie van genderongelijkheid, maar deze vermindering is geen voorwaarde voor het welslagen van de interventie, omdat het niet het hoofddoel ervan is. Voorbeeld: Voor een project dat gericht is op de drinkwatervoorziening van een district of wijk zou specifieke aandacht kunnen worden besteed aan de oprichting van een "watercomité" voor het beheer van deze voorziening, waarbij de deelname van vrouwen en meisjes zou worden gegarandeerd (eerbiediging van de pariteit). Er wordt rekening gehouden met specifieke behoeften en de participatie van vrouwen wordt verbeterd, maar de vermindering van de ongelijkheden is een "bijkomend" gevolg van de interventie. • Waarde C: De maatregel draagt bij tot de vermindering van de genderongelijkheid door specifieke resultaten te bereiken op één of meerdere van de vier prioriteiten van de genderstrategie van DGD. De vermindering van de genderongelijkheden is een expliciete voorwaarde voor het welslagen van de interventie.
Motivering van de positionering:	Dit programma draagt bij tot de vermindering van de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen via een tweeledige actie, zoals in de nota wordt aanbevolen. <u>Transversale integratie</u> De 4 organisaties hebben een genderbeleidsnota en hebben het handvest ondertekend. Deze transversaliteit vraagt een implementatie op drie niveaus: strategisch (diagnose van ongelijkheden en onrechtvaardigheden), institutioneel (gelijkheid in het personeelsbeheer, gelijke verloning, enz.) en operationeel (inhoud in vormingen, campagnes, beleidsnota's, enz.). We kunnen alvast het volgende oplijsten: 📄 Gendergevoelig schrijven: dit programma is genderneutraal opgesteld. Alle documenten van het programma zullen eveneens genderneutraal zijn. 📄 Keuze van de sprekers: de sprekers bij externe evenementen zullen zorgvuldig worden geselecteerd op evenwicht tussen man en vrouw, met specifieke steun voor vertegenwoordigers van bewegingen (Noord en Zuid). Bovendien zal de spreektijd tussen elk geslacht worden gecontroleerd. 📄 Gedeelde visie: dit consortium deelt een kritische lezing van de machtsverhoudingen tussen mensen en wil de gelijkheid van mannen en vrouwen en gender bevorderen. 📄 Rechtenbenadering: Zoals in de MEET-beginselen wordt onderstreept, worden gelijkheid en non-discriminatie op transversale wijze toegepast, als een kader voor de analyse van de thema's en activiteiten van het programma. <u>Specifieke acties</u> Er zullen enkele acties worden uitgevoerd die specifiek gericht zijn op de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen. Hier is een niet-exhaustieve lijst: ● Quinoa: Opleiding 'Gender en dynamiek in onze groepen'

	● Solidagro: Opleiding 'Gender en agro-ecologie' ● FIAN: Publicatie 'De situatie van vrouwelijke landbouwers in België in het licht van de ervaringen in het Globale Zuiden' ● FIAN en Quinoa: ondersteuning van de toenadering tussen de vrouwenbewegingen en de bewegingen voor voedselsoevereiniteit, met name via AiA Met betrekking tot de 4 prioritaire actiegebieden van de nota wordt in het gendergedeelte van de thema's aangegeven hoe dit programma daarop inspeelt.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Leefmilieu:	
	• Definitie: In de wet van 19 maart 2013 wordt leefmilieu geïdentificeerd als een essentieel element van de duurzame ontwikkeling, die het globale doel van de Belgische ontwikkelingssamenwerking is. In de wet wordt van het leefmilieu dus een transversaal thema gemaakt dat moet worden opgenomen in alle interventies, via de bescherming van het leefmilieu en van de natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van de strijd tegen klimaatverandering, droogte en wereldwijde ontbossing. Daarom worden interventies en activiteiten met een uitgesproken gunstig effect op het leefmilieu en het klimaat aangemoedigd. Transversaal wordt daarom verwacht dat elk project of programma een analyse van de mogelijke gevolgen voor het leefmilieu omvat. In dit verband kunnen de toolbox KLIMOS of het Outil d'Intégration Environnementale (OIE) worden gebruikt voor een beter begrip van de verwachtingen en een gestructureerde aandacht voor de milieuthema's. • Centrale vraag: Werd een onderzoek verricht naar de impact van het leefmilieu en het klimaat op de outcome en, andersom, de impact van de outcome op het leefmilieu en het klimaat? Werden passende maatregelen getroffen om de mogelijke negatieve effecten te neutraliseren? • Waarde A: Het voorstel maakt een analyse van de mogelijke impact van milieu en klimaat op de interventie en vice-versa, maar voorziet daarnaast niet in substantiële acties om eventuele negatieve effecten tegen te gaan. • Waarde B: Het voorstel maakt een analyse van de mogelijke impact van milieu en klimaat op de interventie en vice versa, en heeft een actieplan om de mogelijke negatieve effecten te neutraliseren • Waarde C: Het voorstel maakt een analyse van de mogelijke impact van milieu en klimaat op de interventie en vice versa, heeft een actieplan om de mogelijke negatieve effecten te neutraliseren en neemt ook gerichte acties met een positief effect voor het leefmilieu/klimaat.
Motivering van de positionering:	De klimaatuitdaging wordt in haar verschillende vormen onderkend: aantasting van de natuurlijke hulpbronnen, verlies van biodiversiteit, verontreiniging, vernietiging van ecosystemen en klimaatverandering. We willen het milieu beschermen door de klimaatverandering te bestrijden (bv. door ons aan te sluiten bij de klimaatbeweging), door agro-ecologie te promoten (sensibilisering), door agro-ecologische alternatieven op een efficiënte manier bekend te maken aan de burgers, hen aan te moedigen hun eigen alternatieven te ontwikkelen, en via politiek werk een normatief kader te ontwikkelen om het recht op voedsel en voedselsoevereiniteit en de rechten van boer.inn.en te respecteren. Wij bevorderen agro-ecologische modellen omdat zij onder meer een rijke biodiversiteit bevorderen door het gebruik van zaadvariëteiten in plaats van hybride variëteiten, dierlijke mest en compost gebruiken om de bodem te voeden, rekening houden met de verzadigingsdrempel van het milieu, het verlies van hulpbronnen (zon, water, bodem) tot een minimum beperken, enz. Door bij te dragen aan het recht op gezondheid, besteden wij ook aandacht aan een gezonde leefomgeving. Fijn stof en pesticiden hebben een bewezen negatieve invloed op onze

	gezondheid. Hoe gezonder het milieu, hoe gezonder wij zijn. Ondanks het feit dat het resultaat gericht is op een systemische verandering om meer sociale en ecologische rechtvaardigheid te bereiken, hebben wij de KLIMOS quickscan voor alle doeleinden toegepast. Hieruit bleek dat: - de interventies een positief effect hebben op het milieu; - de milieurisico's van interventies minimaal zijn, aangezien wij ons voornamelijk richten op bewustmaking, mobilisatie en beleidswerk; - het niet aangewezen is indicatoren te formuleren die het milieu meten, deels vanwege onze strategie (WBE) en deels omdat het niet langer tot onze invloedssfeer behoort.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Gemeenschappelijke outcome binnen een gemeenschappelijk programma:

- **Definitie:** De gemeenschappelijke programma's vormen een modaliteit die werd ingevoerd met het KB van 11 september 2016. Ze maken het mogelijk om meerdere erkende organisaties te verenigen in eenzelfde programma en kunnen concreet vorm krijgen op verschillende manieren, rond gemeenschappelijke benaderingen van een sector, een thema ... in GSK-landen of in andere landen buiten GSK, of nog rond een gemeenschappelijke interventiestrategie met het oog op het bereiken van een gemeenschappelijke outcome. Er is dan wel geen precieze norm vastgesteld op dat vlak, maar DGD wil toch de outcomes kunnen waarderen waarbij deze logica het verst is doorgetrokken, tot op het punt dat het gaat om gemeenschappelijke outcomes voor de organisaties die ze samen indienen.
- **Centrale vraag:** In welke mate is de outcome gemeenschappelijk aan de erkende organisaties die het gemeenschappelijk programma indienen?
- **Waarde A:** De outcome is niet gemeenschappelijk aan de erkende organisaties die het gemeenschappelijk programma indienen.
- **Waarde B:** De interne samenhang van de outcome is correct, er zijn aanwijzingen dat de samenwerking tussen de verschillende partijen op termijn kan uitmonden in een interessante dynamiek.
- **Waarde C:** De gemeenschappelijke outcome is het resultaat van een geïntegreerde programmatorische benadering met een sterke interne samenhang. De bijdragen van de verschillende partijen versterken elkaar wederzijds.

Motivering van de positionering:	De Belgische outcome is gezamenlijk tot stand gebracht door het Belgische team van FIAN België, Quinoa, Viva Salud en Solidagro. Wij zijn uitgegaan van een gedeelde visie en vaststelling: het systeem moet veranderd worden. De specifieke kenmerken van elke organisatie zijn geïntegreerd, waarbij steeds is gestreefd naar synergie en samenhang. Deze samenhang wordt nog versterkt door het complementaire karakter van de organisaties. In de eerste plaats wat de thema's betreft: Viva Salud voor het recht op gezondheid, FIAN en Solidagro voor het recht op voedsel en de rechten van de boer.inn.en, en Quinoa voor interculturaliteit en de strijd tegen ongelijkheid. Vervolgens in termen van specificiteit van aanpak en erkende expertise: Quinoa en Solidagro voor hun sensibiliseringsacties; alle organisaties voor hun mobilisatie en steun aan sociale bewegingen; Solidagro, Viva Salud en FIAN voor hun politieke beleidsbeïnvloeding (zie Beschrijving van de coherentie). Wij hebben onze Belgische outcome opgebouwd rond 4 resultaten, naargelang onze verschillende doelgroepen. De 4 leden van het consortium zullen elk aan ten minste 3 van de 4 resultaten deelnemen, wat zal resulteren in een
----------------------------------	---

	vergelijkbare investering in al onze doelgroepen. De functie van de coördinatie van het gezamenlijk programma zal voornamelijk bestaan uit de opvolging van deze outcome, teneinde uitwisselingen te stimuleren en de verslaggeving te faciliteren. Daarnaast hebben wij met de andere landen in het gezamenlijke programma vier transversale thema's ontwikkeld om synergiën tot stand te brengen: 1) recht op voedsel en voeding, voedselsoevereiniteit en rechten van boer.inn.en; 2) dekolonisatie; 3) krimpende democratische ruimte en criminalisering van mensenrechtenactivisten; 4) controle van multinationals over politieke en economische systemen en levende materie. Op die manier zullen op verschillende niveaus synergiën tussen de landen worden gecreëerd: gezamenlijk onderzoek, gezamenlijke publicaties of campagnes, gezamenlijk lobbyen, enz.
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Gemeenschappelijke outcome onder afzonderlijke programma's

Definitie: Tegelijk met de gemeenschappelijke outcomes binnen een gemeenschappelijk programma (cf. vorig criterium), kan het ook gaan om gemeenschappelijke outcomes tussen afzonderlijke programma's. Volledig in overeenstemming met artikel 20, §1 van het koninklijk besluit van 11 september 2016, dat als volgt luidt: "Het deel van een programma dat in synergie met andere programma's uitgevoerd wordt, is hetzelfde voor alle betrokken programma's, met uitzondering van het bijhorende budget dat specifiek is voor elk programma", vormen de gemeenschappelijke outcomes tussen afzonderlijke programma's een van de meest grondige vormen van operationele synergie. Concreet betekent dit dat alle of een deel van de voorgestelde outcome gemeenschappelijk werd geïdentificeerd en geformuleerd, en op identieke wijze wordt voorgesteld in de verschillende betrokken programma's. In het bijzonder: - De gemeenschappelijke formulering van één of meerdere resultaten, of van de outcome. Het onderscheid tussen organisaties bevindt zich dan op het niveau van de targets van de indicatoren, specifiek voor elk van hen; - De formulering van een gedeeltelijk of volledig gemeenschappelijke ToC (veranderingstheorie) voor de outcome; - In het geval van volledig gemeenschappelijke outcomes, de presentatie en de verantwoording van de outcome, die dan identiek is tussen de verschillende programma's. Centrale vraag: Wordt de outcome geleid in verregaande synergie tussen andere actoren van de niet-gouvernementele samenwerking? Zijn de outcome of resultaten van de outcome gemeenschappelijk voor verschillende programma's? Waarde A: Noch de outcome, noch de resultaten ervan zijn gemeenschappelijk aan één of meerdere andere programma's. Waarde B: Er wordt aangetoond dat minstens één beoogd resultaat gemeenschappelijk is aan één of meerdere andere programma's. Waarde C: De outcome wordt gevoerd in totale synergie met de andere actoren van de niet-gouvernementele samenwerking. Er wordt aangetoond dat de volledige outcome gemeenschappelijk is met één of meerdere andere programma's.	
Motivering van de positionering:	/
Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee

Complementariteit en synergie met de interventies van ENABEL:

Definitie: De vormen van complementariteit en synergie met ENABEL kunnen zowel betrekking hebben op activiteiten die rechtstreeks worden gefinancierd door de Belgische ontwikkelingssamenwerking, als op activiteiten die worden gefinancierd en uitgevoerd voor derde opdrachtgevers, en die zijn goedgekeurd door de Belgische minister voor Ontwikkelingssamenwerking. Centrale vraag: Is de outcome mogelijk complementair aan een interventie van ENABEL? Is dit voldoende aangetoond? Is de onderlinge samenhang tussen beide interventies goed beschreven? Vond er een	
---	--

	voorafgaande analyse plaats die specifiek betrekking had op de activiteiten van ENABEL in de beoogde context, en over de mogelijke vormen van complementariteit en synergie die in dit verband zouden kunnen worden ontwikkeld? • Waarde A: De uitwerking van de strategie voor de uitvoering van de outcome verwijst niet naar ENABEL en bevat geen voorafgaand onderzoek over de activiteiten van ENABEL in de beoogde context, of ENABEL is niet aanwezig in de door de outcome beoogde context. • Waarde B: De uitwerking van de strategie voor de uitvoering van de outcome bevat een voorafgaand onderzoek over de activiteiten van ENABEL in de beoogde context, en er is aangetoond dat de outcome complementair kan zijn met de activiteiten van ENABEL in dit verband. Het potentieel is beschreven, maar de concrete onderlinge samenhang tussen de activiteiten is niet uitgewerkt en de samenwerking met ENABEL is niet georganiseerd. • Waarde C: De uitwerking van de strategie voor de uitvoering van de outcome bevat een voorafgaand onderzoek over de activiteiten van ENABEL in de beoogde context en er is aangetoond dat de outcome complementair kan zijn aan de activiteiten van ENABEL in dit verband. De onderlinge samenhang wordt beschreven en er is voorzien in samenwerking.
Motivering van de positionering:	Aangezien Annoncer La Couleur (ALC) zich geleidelijk uit een deel van haar activiteiten wenst terug te trekken, heeft Quinoa tijdens het vorige programma deelgenomen aan verschillende overlegvergaderingen die tussen de ngo's (WG hoger onderwijs) en ALC werden georganiseerd om de mogelijke complementariteit met betrekking tot het aanbod van tweedelijnsvormingen beter te (her)definiëren. Op grond van deze constatering is Quinoa, naast de activiteiten die het reeds in de lerarenopleiding uitvoert, begonnen zijn samenwerkingsstrategie met ALC op te voeren, dit met de bedoeling de verankering van WBE in het onderwijs te bevorderen door de pedagogische praktijken van leerkrachten op dit gebied te versterken. Dit zal de vorm aannemen van : 1. ALC-CNCD-QUINO: de co-creatie van een opleidingscursus voor het IFC op basis van de instrumenten en de inhoud van de "(In)equalities"-leskit van CNCD, die afwisselend (CNCD of Quinoa) in samenwerking met het ALC wordt gegeven. In 2020-21 geannuleerd vanwege COVID, maar nu opnieuw gepland voor begin 2022. 2. ALC-QUINO: beschikbaarheid van Quinoa, naar gelang van de door ALC vastgestelde noden, voor het mede opzetten/faciliteren van nieuwe duo-opleidingssessies, om zo de verantwoordelijkheid op lange termijn over te nemen (nog steeds in het kader van de IFC). In het kader van de resultaten 'steun aan bewegingen (R3)' en 'beleidsbeïnvloeding (R4)' zijn verschillende acties aanvullend of worden zij uitgevoerd in samenwerking met ENABEL. Deze omvatten: 📁 deelname aan PASA: Platform voor landbouw en voedselzekerheid (zie Synergiën) waarvan Enabel en de Coalitie tegen de Honger - CTH (soms vertegenwoordigd door FIAN of Solidagro - zie Synergiën) actieve leden zijn. 📁 formele en informele uitwisselingen tussen de CTH (via de beleidswerkgroep - zie synergiën) met betrekking tot het beleid voor ontwikkelingsamenwerking inzake de thema's landbouw en de strijd tegen honger.

Vertrouwelijkheid van de motivering:	Nee
--------------------------------------	-----

B. Beschrijving van de outcome, de resultaten en de strategie

1. Strategische doeleinden waaraan de outcome bijdraagt / Algemene doelstelling

Betrokken benaderingen of subdoelstellingen:	A. Onderwijs FR en NL: A.1.3- A1.4 - A.1.5 - A.2.1 - A.2.4 - A.3.2 B. Interventies naar het publiek 1ste en 2de lijn : B1.1 - B 1.2 - B1.3 - B1.4 - B 1.5 - B 2.1 - B2.2 - B2.3 - B3.1- B4.1 - B4.2 C. Beleidsbeïnvloeding: C1.1 - C1.2 - C2.1 - C3.1- C3.2 D. Gender : D2 - D3 E. Milieu: E2 - E3 F. Dekolonisatie en diversiteit : F2 - F3
--	---

2. Beschrijving van de voorziene resultaten

Uitleg		Beschrijving	Baseline	Target jaar 3 – 31/12/2024	Target jaar 5 – 31/12/2026		
Outcome :	Burgers, sociale bewegingen en beleidsmakers handelen meer ten voordele van mensenrechten en een systeemverandering voor meer sociale en ecologische rechtvaardigheid.						
Indicator 1 :	Percentage van het doelpubliek (burgers) bereikt door het programma die aangeven actiever/versterkt te zijn in hun engagement ten voordele van een systeemverandering.		57%	70%	75%	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 2 :	% van bewegingen en collectieven met wie we samenwerken die inschatten versterkt te zijn in hun kracht om te handelen in ten minste 1 vd 3 assen ter versterking.		/	70%	80%	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 3 :	Graad van engagement door politieke beleidsmakers voor de eisen van netwerken, sociale bewegingen en collectieven met wie we samenwerken.	Schaal per coëfficiënt : 1 punt : Publieke inname van de gestelde eisen (brief, positie inname, artikel) 2 punten : Parlementaire vraag gesteld (door DP of op een ander officieel publiek forum), een ministriële of diplomatieke actie 3 points : Opname in beleidsnota, voorstel/project tot wet/decreet 4 punten : Opname in regel-/wetgeving	34	115 (cumulatief jaren 1-2-3)	210 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee

Resultaat 1 :	Burgers zijn zich bewust van hun kracht om te handelen.					Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 1 :	Toename van de inschrijvingen op verschillende sensibiliseringskanalen en kanalen van ondersteuning (informatiekanalen).		33.000	38.000	43.000	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 2 :	Aantal personen die (1) kennis nemen van de N-Z afhankelijkheden of mogelijkheden tot engagement (individueel of collectief) of onrechtvaardigheden gelieerd aan mensenrechten, (2) zich bewust worden van hun verantwoordelijkheid / rol van actor (3) pistes voor engagement identificeren in lijn met hun profiel.	1) kennis nemen van de N-Z afhankelijkheden of mogelijkheden tot engagement (individueel of collectief) of onrechtvaardigheden gelieerd aan mensenrechten of 2) zich bewust worden van hun verantwoordelijkheid / rol van actor 3) pistes voor engagement identificeren in lijn met hun profiel	4.430	11.500 (cumulatief jaren 1-2-3)	20.000 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 3 :	Percentage van (toekomstige) tweedelijsactoren die zich versterkt voelen in hun capaciteiten mbt WBE en/of mbt transfer (overdracht)		/	80%	80%	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 4 :	Het jaarlijks aantal vrijwilligers of sympathisanten die een individuele geëngageerde actie ondernemen ten voordele van sociale en ecologische rechtvaardigheid.		238	220	245	Vertrouwelijk :	Nee
Resultaat 2 :	Geëngageerde burgers zijn meer collectief gemobiliseerd.					Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 1 :	Het aantal deelnemers die zijn uitgerust om een collectieve actie te coördineren (met een minimum van 50% vrouwen.		583	2100 (cumulatief jaren 1-2-3)	3800 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 2 :	Het aantal personen die deelnemen aan de voorgestelde collectieve acties: - fysiek - digitaal		a) 635 b) 768	a) 1.550 b) 1.500 (cumulatief jaren 1-2-3)	a) 2.750 b) 2.900 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Resultaat 3 :	Sociale bewegingen en collectieven zijn versterkt in hun strategieën voor politieke actie en alternatieven voor het systeem.					Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 1 :	Het aantal begeleide processen waardoor sociale bewegingen en collectieven hun positionering ten opzichte van sociale verandering en politieke kwesties hebben verfijnd via onze 3 versterkingsassen.		77	155 (cumulatief jaren 1-2-3)	275 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 2 :	Het aantal collectieve acties die door verschillende actoren worden gesteund om politieke eisen te		28	55 (cumulatief jaren 1-2-3)	95 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee

	stellen (in het openbaar evenredig en gelijkwaardig verdedigd tussen/door vrouwen en mannen).						
Resultaat 4 :	Politieke beleidsmakers (BP) worden adequaat toegerust en aangemoedigd om standpunten in te nemen.					Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 1 :	Het aantal politieke beleidsmakers die op de hoogte zijn van de eisen van de netwerken, bewegingen en collectieven waarmee we samen werken.		115	500 (cumulatief jaren 1-2-3)	845 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 2 :	Het aantal politieke beleidsmakers die in dialoog treden (individuele ontmoetingen, ronde tafels, debatten, kortom: uitwisseling van inhoud) met de vertegenwoordigers van de netwerken, bewegingen en/of collectieven waarmee we samenwerken.		28	80 (cumulatief jaren 1-2-3)	140 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee
Indicator 3 :	Aantal artikelen of uitzendingen in de media naar aanleiding van de stappen of acties ondernomen door de leden van het consortium.		51	160 (cumulatief jaren 1-2-3)	265 (cumulatief jaren 1-2-3-4-5)	Vertrouwelijk :	Nee

3. Typologie van de activiteiten

Vertrouwelijk :	Nee
• Bewustmaking: webinars, seminars, conferenties, debatten, sociale en klassieke media, evenementen voor het grote publiek (festivals, bijeenkomsten voor vrijwilligers), speakers tour, productie van informatief en multimediamateriaal, instrumenten voor het bevragen van burgers, discussiebijeenkomsten, thema-avonden, enquêtes. • workshops: activiteiten voor studenten van het middelbaar en hoger onderwijs, voor jongeren van verenigingen, activiteiten voor jongeren van IPSI, samenwerking met universitaire "rechtenklinieken" • Mobilisatie en actie: petitie, betogingen, acties en oproepen tot mobilisatie via de sociale media, publiekscampagnes en -acties, acties en meewerkdagen van de landbouwbrigades, steun voor de uitvoering van vrijwillige solidariteitsacties • Vorming: WBE-vormingen voor publiek van de tweede lijn, voorbereiding voor vertrek, lokale alternatieve projecten • Internationale uitwisselingen: uitwisselingen tussen doelgroepen en lokale partners, partnerbezoeken, civiele observatiebrigades, campagne-uitwisselingen • Versterking en ondersteuning: capaciteitsopbouw en versterken van de inhoud voor sociale bewegingen en collectieven, ondersteuning voor mobilisatie en op organisatorisch vlak • Onderzoek: analyses, beleidsnota's en standpunten, casestudies, campagnedossiers, parallelle rapporten, verkiezingsnota's, academische samenwerkingsverbanden • Politiek beleidswerk: netwerken (Belgisch, Europees en internationaal), mediawerk, argumentaties, dialogen met beleidsmakers, rondetafelgesprekken, toezicht op en opvolging van belangrijke processen op internationaal, Europees en nationaal niveau, strategisch overleg op Europees en internationaal niveau, openbare politieke evenementen, schriftelijke vragen, administratief beroep, quasi-gerechtelijk en gerechtelijk beroep, ondersteuning bij het opstellen van beleidsmaatregelen • Onderwijsmiddelen: ontwerp en verspreiding van pedagogische tools voor WBE.	

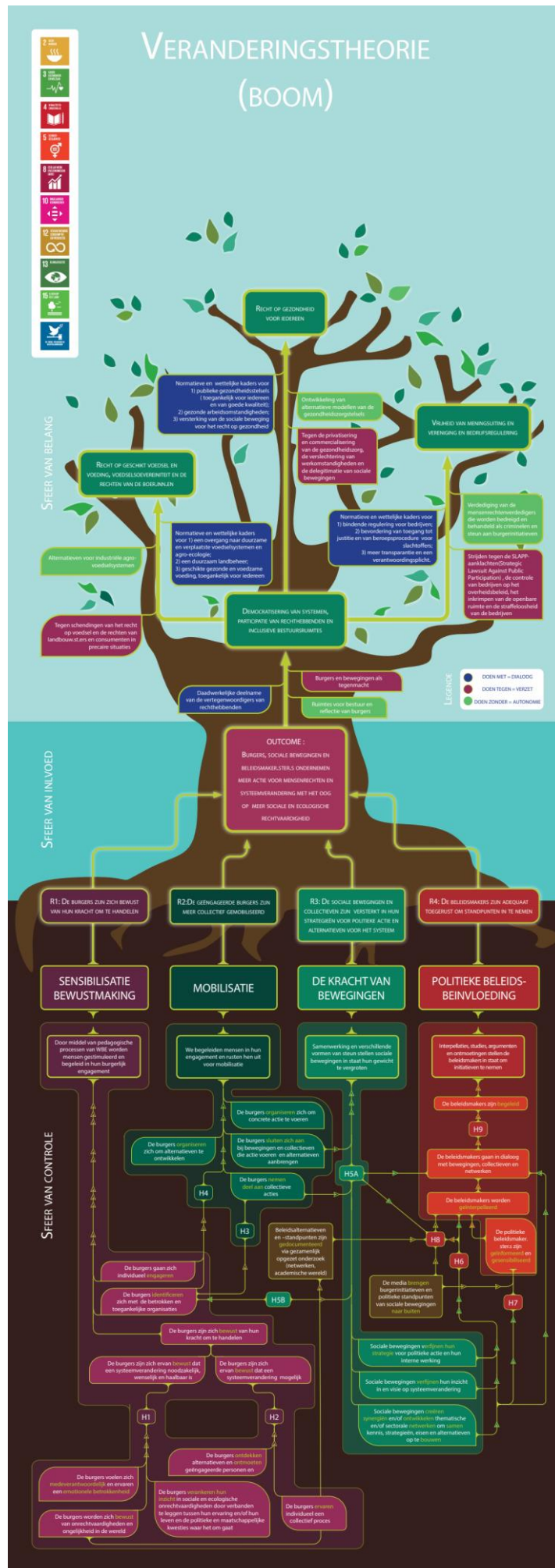
4. Doelgroepen en begunstigden

Doelgroep(en) – Locatie van de interventie: Indien in België:	- Onderwijs (soort onderwijs: kleuter, lager, secundair, hoger) - Vrijwilligers/betrokkenen - Besluitvormers/openbare instelling - Betrokken lokale partners - Plateformes nationales et internationales - Nationale en internationale platformen - Sociale en educatieve actoren (vakbonden, ziekenfondsen, personen hulp, jeugdbeweging ...) - Culturele actoren - Actoren uit de mediasector
Doelgroep(en):	We streven naar een gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de volgende groepen: • Groot publiek: 165 000 • Sympathisanten, activisten en vrijwilligers: 5 000 • Sociaal-cultureel/jeugd: 2 000 • Studenten en docenten (middelbaar en hoger onderwijs): 4 000 • Sociale bewegingen, collectieven (zie glossarium) en

	gemeenschappen die voor hun rechten opkomen: 150 • Media-actoren: 40 • Nationale, Europese en internationale platformen en netwerken: 25 • Beleidsmakers: 600
Begunstigden:	We streven naar een gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de volgende groepen: • Netwerken van vrijwilligers en deelnemers aan reizen: 3 100 • Leden van sociale bewegingen, collectieven en vakbonden: 35 000 • Mensen wiens recht op gezondheid en voedsel is geschonden: 300 000 • Beleidsmakers: 2 000 • Landbouwers in België en andere landen
Vertrouwelijk:	Nee

5. Veranderingstheorie gekoppeld aan de outcome

VERANDERINGSTHEORIE (BOOM)

Inleiding

De opmaak van onze TOC werd gefaciliteerd door een externe consultant, die werd ingehuurd via het Kwaliteitsfonds van de NGO-federaties. Wij hebben verschillende workshops gehouden met de Belgische teams van de 4 organisaties (een twaalfstal personen) om samen onze ultieme verandering te definiëren, de actoren en factoren die daartoe zouden kunnen bijdragen, de intermediaire veranderingen die ons zouden kunnen helpen om die verandering te bereiken en de beperkingen van onze interventies (afbakening van onze outcome en onze 4 resultaten).

Van het Belgische GSK waaraan onze 4 organisaties hebben bijgedragen, was de definitieve versie reeds beschikbaar, wat ons in staat stelde om tijdens de reflecties naar de verschillende doelstellingen te verwijzen en zo onze strategie te verfijnen.

Nota voor de lezer: Bij dit document is een verklarende woordenlijst gevoegd met definities van bepaalde woorden en begrippen die kunnen helpen bij het begrijpen van de TOC en het programma in zijn geheel (zie bijlage: verklarende woordenlijst).

Impact (interessesfeer)

Door het bereiken van de Outcome en de daaruit voortvloeiende effecten zal ons gezamenlijk programma bijdragen tot de verwezenlijkingen van verscheidene SDG's op lange termijn, waaronder diegene die betrekking hebben op de verwezenlijking van het recht op voedsel, het recht op gezondheid, het recht op vrijheid van meningsuiting en vereniging en het terugdringen van ongelijkheid.

Ondanks een aanzienlijke bijdrage aan de algemene opzet van de Doelstellingen (een betere en duurzamere toekomst voor iedereen) is het toch belangrijk op te merken dat onze organisaties kritisch staan tegenover het kader dat aan de SDG's ten grondslag ligt. Onze interculturele visie gaat inderdaad verder dan het ontwikkelingsgerichte kader van de SDG's. Om echte gelijkheid en sociale- en milieurechtvaardigheid te bereiken, moeten we het hele systeem in vraag stellen en nadenken over ongelijkheid in macht en toegankelijkheid door een intersectionele lens die zowel het bestaande dominante systeem als de mythen die eraan ten grondslag liggen in vraag stelt: dit is een ambitie die niet wordt ondersteund door het SDG-kader.

In overeenstemming met deze transformatieve visie en onze rechtenbenadering (RB), zien wij de democratisering van systemen en burgerparticipatie als een impact noodzakelijk voor de verwezenlijking van andere rechten. De zinvolle participatie van rechthebbenden en hun vertegenwoordigers en het complementaire karakter van actiestrategieën voor sociale verandering impliceren immers dat er ruimte moet zijn voor echt inclusief bestuur, zodat andere rechten kunnen worden gerealiseerd.

De combinatie van de herdemocratisering van systemen en de verwezenlijking van specifieke mensenrechten zal een positief effect hebben op de 4 invloedssferen van de SDG's (onderlinge verbanden tussen economische, sociale, milieu- en bestuursferen) ten gunste van de 5 P's die door de SDG's worden bevorderd (People, Planet, Prosperity, Peace en Partnership).

Volgens het consortium is een verandering van het systeem in onze samenlevingen met talrijke crisissen (klimatologisch, ecologisch, sociaal, democratisch, en op het vlak van gezondheid) en flagrante onrechtvaardigheden alleen mogelijk als we 3 grote actiestrategieën combineren:

- Een **Doen Met-strategie**, waarbij we streven naar normatieve veranderingen en we ons publiek steunen in hun **dialog** met de (voornamelijk openbare) autoriteiten.
- Met de **Doen Tegen-strategie** beogen wij politieke, economische en maatschappelijke veranderingen en steunen wij burgers om **zich te verzetten tegen** de machten (overheid of economie), deze aan de kaak te stellen en te protesteren, teneinde het gevestigde machtsverevenwicht in vraag te stellen en zo hun rol van tegenmacht te spelen.

- Met de *Doen Zonder*-strategie beogen wij sociale en economische veranderingen en steunen wij burgers en sociale bewegingen bij het ontwikkelen en ondersteunen van initiatieven en alternatieven voor het systeem, om hen te inspireren en te laten zien dat het mogelijk is iets anders te doen, op een autonome manier. Dit in de hoop op hun verspreiding en de veralgemening van deze nieuwe niches.

In onze interessesfeer bestaan er vier types beoogde effecten:

IMPACT 1 (belangrijkste): Democratisering van systemen, participatie van rechthebbenden en inclusieve bestuursruimtes (SDG 16, in het bijzonder 16.3, 16.6 en 16.7)

Meer specifiek zal het programma bijdragen tot

- De daadwerkelijke deelname van vertegenwoordigers van rechthebbenden (burgers, vakbonden, verenigingen, bewegingen, enz.), die als legitiem worden erkend, aan het politieke proces op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau, en die door de overheid wordt gewaarborgd door versterkte en inclusieve bestuursruimtes, waardoor de verschillende democratische stemmen en burgerstemmen op evenwichtige wijze kunnen worden gehoord met het oog op een daadwerkelijke naleving van de democratische beginselen;
- De versterkte capaciteit van burgers en bewegingen om effectief op te treden als tegenmacht in een democratische staat;
- De oprichting en versterking van ruimtes voor bestuur en van reflectie van de burgers als een plaats om te experimenteren met alternatieve bestuur: burgervergaderingen, sociale fora, voedselbeleidsraden, enz.

IMPACT 2: Voor de verwezenlijking van het recht op geschikt voedsel en voeding, voedselsoevereiniteit en de rechten van de boer.inn.en (SDG's 2, 12 en 13)

Meer specifiek zal het programma bijdragen tot

- De goedkeuring en uitvoering van normatieve en wettelijke kaders: Belgisch, Europees en internationaal beleid ter ondersteuning van (1) een overgang naar duurzame voedselsystemen en agro-ecologie, (2) kleinschalige voedselproducenten, (3) het transport van voedsel, (4) duurzaam landbeheer, (5) de bevordering van geschikte, gezonde en voedzame voeding, toegankelijk voor iedereen.
- Voorkomen van schendingen van het recht op voedsel en de rechten van boer.inn.en en consumenten in precare situaties: acties tegen (1) landroof en in beslagname van hulpbronnen door boeren, (2) junk food en ondervoeding, (3) milieu- en klimaatvernietiging, (4) privatisering van levend materiaal (en van zaden), (5) productie en gebruik van pesticiden, (6) overheersing van actoren die mensenrechten en biodiversiteit ondermijnen.
- De vermenigvuldiging van alternatieven voor het industriële agro-voedselsysteem: korte ketens, coöperaties, burgercollectieven die de boerenlandbouw steunen, collectieve bossen of velden, enz.

IMPACT 3: Voor de verwezenlijking van het recht op gezondheid voor iedereen (SDG's 3 en 8)

Meer specifiek zal het programma gericht zijn op:

- De goedkeuring en uitvoering van normatieve en wettelijke kaders: Beleid op Belgisch, Europees en internationaal niveau en het beleid in de partnerlanden ten gunste van publieke gezondheidsstelsels (toegankelijk voor iedereen en van goede kwaliteit), gezonde arbeidsomstandigheden en de versterking van de sociale beweging voor het recht op gezondheid.
- Het tegengaan van de privatisering en commercialisering van de gezondheidssystemen, de verslechtering van de arbeidsomstandigheden en de delegitimisering van sociale bewegingen: acties ondernemen en situaties aanklagen door middel van concrete gevallen en maatregelen,

tegen schendingen van gezonde arbeidsomstandigheden, zoals het gebruik van producten die schadelijk zijn voor de gezondheid (bijv. pesticiden).

- **Ontwikkeling van alternatieve modellen van gezondheidszorgstelsels** (b.v. medische huizen): Verandering van het discours/beeld van gezondheidsbewegingen en activisten; internationale solidariteitsacties voor het recht op gezondheid; documenteren en bevordering van billijker gezondheidszorgstelsels en succesvolle strijd voor gezonde arbeidsomstandigheden.

IMPACT 4: Voor de verwezenlijking van de vrijheid van meningsuiting en vereniging en de regulering van bedrijven die verantwoordelijk zijn voor misbruik van rechten of macht (SDG 16)

Meer specifiek zal het programma bijdragen tot

- **De goedkeuring en uitvoering van normatieve en wettelijke kaders:** Belgisch, Europees en internationaal beleid door bindende regulering bij bedrijven die handelen in strijd met de mensenrechten, om toegang tot justitie en van beroepsprocedure voor slachtoffers te bevorderen en om de transparantie en het afleggen van verantwoording te verhogen.
- **Stop SLAPP-aanklachten, de controle van bedrijven over het overheidsbeleid, de inkrimping van de burgerlijke ruimte en de straffeloosheid van bedrijven die verantwoordelijk zijn voor de schendingen van de mensenrechten:** door publieke, media-, gerechtelijke en quasi-gerechtelijke acties en maatregelen tegen de inkrimping van de burgerlijke ruimte te nemen.
- **Steun en verdediging:** de mensenrechtenverdedigers die worden bedreigd en behandeld als criminelen en burgerinitiatieven om “gemeenschappelijk goed” terug te winnen.

Naast de prioritaire thematische doelstellingen zal het programma ook op transversale wijze bijdragen aan de **verwezenlijking van de volgende SDG's**

- Bestrijding van de klimaatverandering (SDG 13) en bescherming van de ecosystemen op het land (SDG 15);
- Ongelijkheden terugdringen (SDG 10) door bewustmaking/educatie over interculturaliteit en mondiale ongelijkheden (SDG 4);
- Gendergelijkheid (SDG 5) door de integratie van feministische beginselen in zowel inhoud als werking;
- Waardig werk (SDG 8);
- Verantwoorde productie en consumptie (SDG 12).

Outcome (invloedssfeer)

“Burgers, sociale bewegingen en beleidsmakers ondernemen meer actie voor mensenrechten en systeemverandering met het oog op meer sociale en ecologische rechtvaardigheid.”

Burgers kunnen binnen elk resultaat van de TOC geplaatst worden en overgaan van R1, R2, R3 en R4 naar een ander resultaat. In plaats van een lineaire as is het een eeuwigdurende opwaartse spiraal van betrokkenheid. Engagement wordt dus gezien als een geheel, zonder dat het ene resultaat boven het andere uitsteekt. Bovendien versterken de resultaten elkaar.

R1: De burgers zijn zich bewust van hun kracht om te handelen.

Hypothese R1 -> outcome: Door bewustmaking zullen burgers zich op individueel niveau engageren (bv. verandering van consumptiegedrag), deelnemen aan het creëren van sociale druk voor systeemverandering en, als leden van de civiele maatschappij, gewicht en legitimiteit verlenen aan de noodzaak van verandering.

R2: Geëngageerde burgers zijn meer collectief gemobiliseerd

Hypothese R2 -> outcome: Wij zijn overtuigd van de kracht van collectieve actie en zullen onze doelgroepen hiertoe aanzetten. Door geëngageerde burgers te mobiliseren en hen samen te brengen voor systeemverandering, zullen zij hun eigen acties ondernemen, politiek lobbyen en/of sociale bewegingen versterken/zich daarbij aansluiten.

R3: Sociale bewegingen en collectieven zijn versterkt in hun strategieën voor politieke actie en alternatieven voor het systeem

Hypothese R3 -> outcome: Door hun actiestrategieën te verfijnen en door te werken in netwerken, is het politieke en sociale gewicht van de bewegingen versterkt. Door te mobiliseren en alternatieven voor het dominante systeem te creëren, zullen sociale bewegingen burgers inspireren door sociale en juridische overwinningen te boeken en politieke druk uit te oefenen.

R4: Beleidsmakers zijn adequaat toegerust om standpunten in te nemen

Hypothese R4 -> outcome: Het is relevant om de (Belgische en Europese) BMs te integreren voor een systeemverandering. Door relevante informatie te ontvangen, door te worden uitgedaagd en aangesproken op hun verplichtingen, door dialogen te voeren met sociale bewegingen, zullen de BMs standpunten kunnen innemen ten gunste van mensenrechten en systeemverandering voor meer sociale en ecologische rechtvaardigheid.

Resultaten (controlesfeer)

Resultaat 1: De burgers zijn zich bewust van hun kracht om te handelen

SENSIBILISERING, BEWUSTMAKING: Door middel van pedagogische processen van WBE worden mensen gestimuleerd en begeleid in hun burgerlijk engagement.

Hypothese 1: Door middel van een samenhangend en alomvattend pedagogisch proces zullen de burgers verder gaan dan het louter vaststellen van mondiale ongelijkheden en onrechtvaardigheden en zich bewust worden van hun vermogen tot actie en het overwinnen van de obstakels voor engagement¹. Door burgers te begeleiden naar een transformatief engagement via een pedagogische benadering van WBE, voelen zij zich gelegitimeerd om te handelen.

WBE, zoals dat door onze organisaties wordt toegepast, is een samenhangend en alomvattend pedagogisch proces dat gebruik maakt van verschillende mechanismen voor een progressieve inzet:

1. Door de burgers bewust te maken van onrechtvaardigheden en ongelijkheid in de wereld, door een verband te leggen tussen het lokale en het globale en door vooroordelen te ontmantelen en de mechanismen van onrechtvaardigheid te begrijpen, worden zij zich ervan bewust dat **een systeemverandering noodzakelijk is**. Onze organisaties baseren hun bewustmakings-, animatie- en vormingsactiviteiten op een methodologie die kennis, knowhow en vaardigheden mobiliseert, waarbij deconstructie en decentralisering centraal staan.
2. Door een gevoel van medeverantwoordelijkheid te creëren, de problemen te politiseren en emoties te mobiliseren (emoties te creëren²), worden de burgers zich ervan bewust dat **een systeemverandering wenselijk is**. Het koppelen en delen van ervaringen met onze lokale (Belgische en internationale) partners is een centraal element. De instrumenten die tijdens de animaties en de vormingen worden gebruikt, stellen ons publiek ook in staat actief deel te nemen aan de co-creatie van kennis en emoties te delen.
3. Door onrechtvaardigheden in de realiteit te verankeren, door verbanden te leggen tussen hun ervaring en/of hun leven en de politieke en maatschappelijke kwesties waar het om gaat, worden burgers zich ervan bewust dat **een systeemverandering haalbaar is**. Onze organisaties bieden concrete manieren om met alternatieven te experimenteren, binnen vormingen of naar aanleiding van evenementen, maar ook met concrete actiemiddelen die de daadwerkelijke uitvoering van een engagement vergemakkelijken. Bijv.: ontmoetingen met

1 Naast het gebrek aan informatie vormen andere emotionele en gedragsfactoren een belemmering voor verandering
<http://www.iteco.be/revue-antipodes/Indicateurs-de-changement/Changement-et-resistance-au>

2 De Latijnse wortel *emovere* betekent "in beweging zetten"

een collectief voor vluchtelingen zonder papieren, inleefmomenten op biologische boerenbedrijven...

Op die manier stimuleert het WBE-proces de burgers om zich te engageren. Dit educatief proces is een emancipatorisch doel op zich, dat de burgers in staat stelt hun kijk op de wereld te veranderen³ en zich bewust te worden van hun “kracht om te behandelen”. Als zodanig is deze eerste bewustmakingsfase op zich al een factor van duurzaamheid, aangezien het de eerste stap is in een lang proces van sociale verandering (R2, R3 en R4).

Hypothese 2: Het kennen van alternatieven versterkt het realiseren en het gevoel voor engagement⁴.

Door de ontmoeting met alternatieven en met mensen en groepen die op verschillende manieren geëngageerd zijn, worden de burgers zich ervan bewust dat **een systeemverandering mogelijk is**. De voorgestelde alternatieven en strijdpunten vergemakkelijken de concretisering van het engagement en deze concretisering genereert op zijn beurt een vermogen om verandering te overwegen.

WBE, zoals dat door onze organisaties wordt toegepast, is een pedagogisch proces dat zich focust op twee aspecten: enerzijds gaat het uit van een individuele benadering, anderzijds is het intrinsiek collectief. De groep speelt immers een belangrijke rol en het proces plaatst collectieve alternatieven in het middelpunt van de mogelijke manieren van engagement. Onze vormingen omvatten steeds een voorstelling van dynamieken waaruit het publiek inspiratie kan putten om zijn visie op de wereld complexer te maken en/of zijn burgerproject te voeden. Hier nemen politieke, ecologische, economische en sociale alternatieven een bijzondere plaats in, omdat zij “niches” vormen voor het experimenteren met andere samenlevingsmodellen, waarin de burgers onafhankelijk van het dominante systeem andere organisatievormen en andere waarden kunnen initiëren⁵. Deze alternatieven zijn nog vrij onbekend bij de burgers en zijn vaak versnipperd; zij verdienen dan ook specifieke aandacht om te inspireren en de haalbaarheid van een dergelijke aanpak te illustreren. Deze ontdekking, kennis en valorisatie van alternatieven maakt het mogelijk het engagement te concretiseren en voor elke persoon de thema's/alternatieven te identificeren die zijn belangstelling wekken.

Bovendien versterkt actieve pedagogie het gevoel van medeverantwoordelijkheid door de deelnemer als onderwerp van de denkoefening te nemen en als het middelpunt bij de beslissing over het soort engagement dat bij hem/haar past.

Burgers worden **zich bewust van hun vermogen om te handelen**. Concreet kan deze mobilisatie worden vertaald in **individuele** gedragsverandering. Deze individuele verandering is essentieel. Het is echter onvoldoende om de paradigmaverschuiving te krijgen die wij trachten te bevorderen. Daarom zal, via dit programma en met het oog op het bereiken van systemische verandering, **collectieve actie** worden gewaardeerd, en aangemoedigd, door toegankelijke **geëngageerde organisaties te identificeren**, met name binnen de “lange” vormingstrajecten⁶ (link R2 en R3).

Resultaat 2: Burgers zijn meer collectief gemobiliseerd

Opdat de burgers zich kunnen organiseren om concrete mobilisaties uit te voeren, alternatieven op te zetten en/of zich bij sociale bewegingen aan te sluiten (cf. R3), of de BMs tot actie te bewegen (cf. R4), willen wij de burgers begeleiden in hun engagement, enerzijds door hen uit te rusten voor deze

³ Paulo Freire: “De pedagogie van de onderdrukten houdt op onderdrukt te zijn en wordt de pedagogie van mensen in het proces van permanente bevrijding.”

⁴ Justice & Paix-studie over de mobilisatie van de burgers <https://www.justicepaix.be/actionscitoyennes> “Betrokken zijn is de behoefte hebben om zin te geven aan wat wij leven, het is een bron van hoop voor de toekomst.”

⁵ Neo-liberaal patriarchaal kapitalistisch systeem

⁶ Naomi Klein *No Time*: “Er is veel te veel nadruk gelegd op individueel gedrag”.

collectieve mobilisatie, en anderzijds door hen mogelijkheden te bieden om zich in onze netwerken te mobiliseren.

Deze mobilisaties kunnen verschillende vormen aannemen. Hier spelen we in op één van de aanbevelingen van de HIVA-impactevaluatie, namelijk het belang van een gevarieerd aanbod, met een mix van laagdrempelige acties die een breed publiek kunnen bereiken (R1), als activiteiten die een dieper leerproces beogen en/of die zich richten op meer specifieke doelgroepen (R2).

Opdat de burger hier effectief zou aan participeren, gaan we ervanuit dat je op het gevoel moet inspelen, zowel het gevoel van verontwaardiging omtrent de thematiek, als het positief en motiverend gevoel om deel uit te maken van een collectieve identiteit⁷ die erin gelooft dat je als collectief sterker staat om structurele veranderingen te bereiken dan als individu.

Hypothese 3 : Door deel te nemen aan een **collectief georganiseerde mobilisatie** krijgt de gesensibiliseerde burger een gevoel van ergens bij te horen en deel uit te maken van een collectieve identiteit.

Om tot gezamenlijke actie over te gaan moeten mensen het eens zijn over hoe ze een maatschappelijk probleem definiëren. Wij spelen hierbij een cruciale rol bij het overtuigen en activeren van burgers. Tijdens onder meer vormingen en debatten en via communicatie geven wij aan dat de huidige situatie onrechtvaardig is, en dat die gewijzigd kan en moet worden onder meer via collectieve actie. Vandaar ook het belang van het zelf organiseren van collectieve acties waarbij wij een platform aanbieden waarop mensen ideeën met elkaar kunnen uitwisselen en het eens kunnen worden over hoe ze een maatschappelijk probleem definiëren, om daarna tot gezamenlijke actie over te kunnen gaan.

Een voorbeeld van een dergelijk platform zijn de landbouwbrigades, waarbij geëngageerde burgers zich via participatieve meewerkdagen kunnen onderdompelen in de thematiek van agro-ecologie en het recht op voedsel en tegelijkertijd gelijkgezinden kunnen ontmoeten, met wie ze zich kunnen organiseren om verdere acties op te zetten of zelf alternatieven te ontwikkelen, zoals de aanleg van een voedselbos.

Hypothese 4 : De limieten van individueel engagement⁸ en het geloof in de collectieve effectiviteit, duwt de burger in het opnemen van een engagement binnen een sociale organisatie.

Bij individueel engagement of self-directed social change actions⁹ (cf. R1) is de verandering gericht op zichzelf, of zoals het motto zegt 'Be the change you want to see'. Een voorbeeld hiervan is de burger die recycleert. Een tweede variant is de burger die **zich engageert binnen een gezamenlijke moestuin**. Binnen deze gemeenschapsgeoriënteerde activiteiten voelt men zich vaak verbonden met het grotere verhaal van sociale onrechtvaardigheid, hoewel de verandering nog altijd gericht is op de eigen gemeenschap. De slogan 'think global, act local' geeft dit goed weer. Echter, vele thematieken, zoals de problematiek van voedsel- of gezondheidssystemen, het leefmilieu en het klimaat, kunnen niet opgelost worden zonder ook de ruimere context van armoede of sociale ongelijkheid te behandelen. Individueel engagement is hiertoe ontoereikend. Hiervoor zijn acties nodig die gericht zijn op het beïnvloeden of het veranderen van het gedrag van anderen (other-directed actions), zoals een

7 Etude sur la mobilisation citoyenne <https://www.justicepaix.be/actionscitoyennes> « La notion d'identité collective est importante dans les engagements collectifs »

8 Etude "Ce qui mobilise les jeunes" - Enabel et ALC: "60% des jeunes tendent vers des opinions et comportements collectifs plutôt qu'individuels" - Geoffrey Pleyers "La subjectivation au coeur des mouvements contemporains": Une grande partie des jeunes sensibles aux inégalités mondiales se sentent isolé.e.s et cherchent des opportunités pour incarner leurs valeurs.

9 Sloot D, Kutlaca M, Medugorac V and Carman P (2018) Recycling Alone or Protesting Together? Values as a Basis for Pro-environmental Social Change Actions. *Front. Psychol.* 9:1229. doi: 10.3389/fpsyg.2018.01229

protestactie. Deze mobilisatie van burgers legitimeert tegelijkertijd de politieke eisen van sociale/collectieve bewegingen (cf. R3) en zet politieke besluitvormers aan tot actie (cf. R4).

In de hypothese stellen we dat juist omwille van de limieten van het individueel engagement in combinatie met het geloof dat men als groep krachtiger is en meer kan bereiken ervoor zorgt dat mensen zich gaan engageren binnen een collectief. Vanuit die collectieve identiteit realiseren we ons immers dat we samen meer kunnen bereiken dan alleen. Tegelijkertijd verhoogt een sterke collectieve identiteit het geloof in collectieve effectiviteit (Van Laer¹⁰, J.). Binnen dit tweede resultaat ligt hier dan ook de nadruk op. Binnen het programma organiseren we zelf of in samenwerking met partnerorganisaties **collectieve mobilisatie**. We stimuleren de gesensibiliseerde burgers om zich te engageren binnen **alternatieven**, bijvoorbeeld een CSA¹¹ of voedselteam, of zich aan te sluiten bij een sociale beweging (cf. Res. 3). We voorzien ook de nodige ondersteuning om **zelf collectieve acties** op touw te kunnen zetten.

Risico: De collectieve acties monden te weinig uit in resultaten en verandering. Dit zou het geloof in de collectieve effectiviteit ondermijnen, wat kan resulteren in minder actiebereidheid.

Risico: Het probleem van de 'free-rider'. Als de burger gelooft dat de collectieve effectiviteit groot is, kan dit er ook toe leiden dat hij/zij zich niet meer gaat engageren met het idee dat anderen dit wel in zijn/haar plaats zullen doen.

Resultaat 3: Sociale bewegingen en collectieven worden versterkt in hun strategieën voor politieke actie en alternatieven voor het systeem

Systemische verandering kan niet plaatsvinden zonder de actie van sociale bewegingen die alternatieven aanbieden, politieke eisen stellen en een effectieve tegenmacht vormen. Zij zijn de legitieme vertegenwoordigers van de bevolkingsgroepen die te lijden hebben onder actoren (staat of niet) die de mensenrechten niet eerbiedigen en de basisactoren van een rechtvaardiger systeemverandering (zie Impact). De actie van sociale bewegingen en de mobilisatie en deelname van burgers aan (de voorgestelde) collectieve en alternatieve acties (R1-R2) zullen elkaar versterken en aldus de sociale druk opvoeren.

De rechtenbenadering die aan dit programma ten grondslag ligt, legt de nadruk op rechthebbenden en dus op degenen die rechtstreeks worden getroffen door de gevolgen van beleidsbeslissingen. Zodoende moeten zij bij de bespreking van die beslissingen worden betrokken. Als rechthebbenden of vertegenwoordigers van bevolkingsgroepen wiens rechten niet worden geëerbiedigd, zouden sociale bewegingen dan ook de **bevoorrechte gesprekspartners bij de besluitvorming van de BMs** moeten zijn en de motor van sociale verandering door alternatieven te creëren. Sommige van de collectieven waarmee wij samenwerken zijn echter niet altijd uit op een dialoog met de BMs. Hun actiestrategie bestaat erin **alternatieven voor** het systeem te creëren of de logica van de heersende macht **in vraag te stellen**, hetgeen ook de **sociale druk** versterkt. In beide gevallen is het van belang dat **sociale bewegingen zich versterken, synergiën ontwikkelen of netwerken vormen**¹², om op die manier het politieke en sociale gewicht te vergroten en duurzame resultaten te bereiken.

10 <https://www.sampol.be/2012/03/mobiliseren-is-altijd-een-beetje-volk-verliezen>

11 CSA staat voor Community Supported Agriculture. Door de voorafbetaling van de consument bij een lokale boer die op een ecologische manier werkt, eet de burger verse en gezonde groenten, fruit of dierlijke producten en geeft hij/zij de boer uit de buurt bestaanszekerheid.

12 Aanbeveling uit de evaluatie van de acties op het gebied van ontwikkelingseducatie die tussen 2014 en 2017 door de Belgische ontwikkelingssamenwerking zijn gefinancierd of gecofinancierd.

Dit programma wil het ontstaan van dergelijke bewegingen faciliteren, de totstandkoming van synergiën tussen hen vergemakkelijken en **hun strategieën voor politieke actie en alternatieven voor het systeem versterken.**

Hypothese 5: Sociale bewegingen met een verfijnder wereldbeeld, sterke organisatiecapaciteiten, duidelijke eisen, politieke acties en inspirerende alternatieven kunnen een breder publiek bereiken en een grotere mobilisatiecapaciteit creëren (H5a) om machtsverhoudingen en beleidsbeslissingen te beïnvloeden en hun rechten op te eisen (H5b).

Risico: De actie van sociale bewegingen wordt verzwakt door de toegenomen vluchtigheid van het engagement van burgers, waardoor de vaardigheden en kennis die als beweging zijn opgedaan, verloren gaan.

Om dit resultaat te bereiken, willen wij werken aan de volgende veranderingen:

Sociale bewegingen verfijnen hun inzicht in en visie op systeemverandering:

Het consortium en hun lokale partners hebben veel expertise ontwikkeld over hun eigen onderwerpen en zijn van plan om hun inzicht in sociale bewegingen in relatie tot mondiale beleidskwesties te verscherpen door middel van training en het delen van informatie en uitwisselingen met onze lokale partners. Het is van belang de lokale partners zoveel mogelijk bij dit proces te betrekken, zodat beter kan worden ingespeeld op de globale benaderingen van duurzame ontwikkeling.¹³² Deze globale visie op de wereld zal ook worden verfijnd door het documenteren van concrete gevallen van mensenrechtenschendingen, strijd en sociale overwinningen in onze partnerlanden.

Sociale bewegingen verfijnen hun interne werking en hun strategie voor politieke actie:

De leden van het consortium willen sociale bewegingen begeleiden in hun nationale, Europese en internationale actiestrategie door hen instrumenten aan te reiken; door hen te helpen bij het opstellen van hun boodschap en campagne-eisen (onze lokale partners zullen hierbij worden betrokken om gemeenschappelijke boodschappen en strijdpunten uit te dragen); door seminars en workshops te organiseren om hun boodschap zichtbaarder te maken en te verfijnen; en door organisatorische en logistieke steun te bieden voor collectieve acties.

Hypothese 6: Netwerkvorming (op nationaal, Europees en internationaal niveau), de complementariteit en de ervaringen van elke organisatie zullen de samenhang van standpunten, kansen en contacten, en de gezamenlijke uitwerking van strategieën en politieke acties met een groter politiek effect mogelijk maken.

Risico: Binnen gediversifieerde netwerken kan het streven naar consensus in de standpunten de kracht van de door de bewegingen gedragen eisen verzwakken. Dit risico houdt ook verband met de samenwerking tussen verschillende actoren (ngo's, vakbonden), die de eisen van de bewegingen zou kunnen vertekenen (zie externe evaluatie FIAN + SES-studie).

Sociale bewegingen creëren synergiën en/of ontwikkelen thematische en/of sectorale netwerken om samen kennis, strategieën, eisen en alternatieven op te bouwen:

Het programma is erop gericht bruggen te slaan tussen sociale strijdpunten en synergiën en netwerkvorming tussen sociale bewegingen en de coördinatie en dynamisering daarvan aan te moedigen, zowel op Belgisch als op internationaal niveau (b.v. La Via Campesina of de Beweging voor Volksgezondheid). Door middel van “niche”-werk en de ontwikkeling van “op maat gesneden” steun

13 Ibid.

aan sociale bewegingen¹⁴ zorgt het consortium ervoor dat de eisen en standpunten van deze actoren richting geven aan de standpunten van de netwerken. Wij moeten een samenwerking met hen aanmoedigen, hen ondersteunen en ons afstemmen op hun agenda. Onze samenwerking en steun zal de vorm aannemen van onder meer het faciliteren van vergaderingen, het opstellen van gezamenlijke nota's en argumenten en het deelnemen aan belangrijke politieke processen (bv. de Mensenrechtenraad, Global Health Watch).

Resultaat 4: Beleidsmakers (BM's) zijn adequaat toegerust om standpunten in te nemen

Om meer actie te ondernemen ten voordele van mensenrechten (HR) en systeemverandering moeten sommige BM's gesensibiliseerd en uitgerust worden en een dialoog aangaan met sociale bewegingen die rechthebbenden vertegenwoordigen (eerder opgeleid en begeleid) (R3). Tegelijkertijd zullen de eisen van de sociale bewegingen en het consortium, dankzij de druk van de samenleving en de burgers (R1-R2-R3) en het voeren van onderzoek, op de politieke agenda komen te staan. Dit zal de gesensibiliseerde BM's in staat stellen op te treden en andere BM's dwingen zich te mobiliseren en te reageren met politieke maatregelen, en zal de bewegingen versterken¹⁵.

Deze geïntegreerde aanpak is een concrete toepassing van een op mensenrechten (en MEET-beginselen) gebaseerde aanpak van beleidsbeïnvloeding, in:

- het informeren en sensibiliseren van de BM's over hun verplichtingen ten opzichte van mensenrechten;
- ondersteuning van de sociale bewegingen, vertegenwoordigers van de rechthebbenden om hun politieke eisen (R3) op te bouwen, de BM's uit te dagen, een dialoog aan te gaan en hen te begeleiden.

Risico: De verergering van de huidige meervoudige crisissen (milieu, klimaat, sociaal, democratisch, gezondheid) leidt tot politiek management in een noodsituatie en "versnipperde" politieke antwoorden (silo-benadering), waardoor geen rekening kan worden gehouden met transformatieve en systemische eisen.

De ervaring leert dat crisissen (vooral op gezondheidsvlak) ook beleidskansen kunnen bieden voor systemische verandering. Vooral als wordt aangetoond dat crisissen onderling samenhangen en gemeenschappelijke oorzaken hebben, die systemische antwoorden en maatregelen vereisen met dubbel of drievoudig effect (*double-triple duty actions*¹⁶) en vooral als dergelijke maatregelen voorkomen in regeringsverklaringen/partijprogramma's (er zullen specifieke maatregelen worden genomen ter gelegenheid van de verkiezingen van 2024).

Informatie aan BM's

¹⁴ FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Evaluatie van de ontwikkelingseducatie-acties gefinancierd of gecofinancierd door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking tussen 2014 en 2017, 2018.

¹⁵ Ibid., p. 133

¹⁶ Boyd A Swinburn et al (2019), *The Global Syndemic of Obesity, Undernutrition, and Climate Change*: The Lancet Commission report.

Hypothese 7: De BMs zijn gevoelig voor (1) concrete verzoeken van netwerken; (2) concrete gevallen en getuigenissen vanop het terrein, naar voren gebracht door de sociale bewegingen¹⁷.

De eisen worden van onderuit samen met de sociale bewegingen en netwerken geco-construeerd, waardoor zij een sterke legitimiteit krijgen. Beleidsbeïnvloedingsstrategieën worden vervolgens verfijnd met behulp van mapping instrumenten, die het mogelijk maken zich te richten op de belangrijkste beleidsmakers in een bepaald beleidsproces¹⁸.

Dankzij “niche”-werk (sterke thematische specialisatie van de leden van het consortium) wordt **de deskundigheid van het consortium, de sociale bewegingen en de netwerken** beter geïdentificeerd en toegankelijker¹⁹, hetzij op proactief verzoek van de beleidsmakers, hetzij na specifieke informatie- en bewustmakingsacties van het consortium.

Door de beoogde BMs nauwkeurige en precieze informatie over de beleidskwesties van het programma te verstrekken, maken wij hen bewust van de reikwijdte van hun verplichtingen. Hoewel veel Belgische BMs gevoelig zijn voor mensenrechten, zijn ze zich niet altijd bewust van de verplichtingen die uit mensenrechten-instrumenten voortvloeien. Om de reikwijdte van deze verplichtingen te concretiseren, verwijzen wij naar de voornaamste **internationaal erkende richtlijnen en aanbevelingen**. Bij de toepassing van de *Perspectieftheorie en Message Framing* van Kahneman en Tversky²⁰ wordt bijzondere aandacht besteed aan de presentatie van het probleem en de oplossingen.

Ondervraging van BMs en dialoog met sociale bewegingen en netwerken

Hypothese 8: BMs die zich bewust zijn van een probleem zijn gemotiveerd om te handelen rond zowel het probleem als de eisen omdat deze (R3): (1) gedragen zijn door rechthebbenden, met concrete beleidsvoorstellen, binnen netwerken; (2) onderwerp zijn van academische studies; (3) verspreid zijn in de media; (4) voorwerp zijn van mobilisatie en druk van de burger (R1 en R2).

Afhankelijk van het onderwerp, de context en de actualiteit zullen de interpellatiestrategieën sommige of alle van de volgende acties combineren:

- **Dialoog en ontmoetingen met netwerken en sociale bewegingen:** de mensenrechtenbenadering toepassend en op grond van de verworven ervaring van het consortium en de sector²¹ wordt prioriteit gegeven aan het tot stand brengen van een dialoog tussen de gesensibiliseerde BMs en de relevante sociale bewegingen. Eisen hebben meer effect wanneer zij door de rechthebbenden zelf worden ingediend (getroffen gemeenschappen in een concreet geval of vertegenwoordigers van de sociale bewegingen of

¹⁷ Coalitietheorie van Sabatier en Jenkins-Smith: Volgens deze theorie is “politieke verandering mogelijk door de gecoördineerde acties van individuen en organisaties met dezelfde fundamentele overtuigingen”.

¹⁸ Zie Mills’ *Political Power Theory*, die stelt dat ‘politieke verandering alleen mogelijk is door rechtstreeks te werken met hen die de macht hebben om politieke beslissingen te nemen of te beïnvloeden’.

¹⁹ FOD Buitenlandse Zaken, *op. cit.*, p. 141.

²⁰ Volgens welke ‘de keuzes van de mensen zullen variëren naargelang van de manier waarop de opties aan hen worden voorgesteld’.

²¹ FOD Buitenlandse Zaken, *op. cit.*

maatschappelijke organisaties). Volgens andere psychosociale theorieën²² versterken deze ontmoetingen enerzijds de vertegenwoordigers in hun strijd en de uitoefening van hun mensenrechten (R3) en anderzijds de BMs in hun argumentatie, die zichzelf meer als actoren van verandering zien.

- **Co-constructie van kennis en analyse met de academische wereld:** afhankelijk van het type politiek proces dat wordt beoogd en de complexiteit/technische aard van het onderwerp, wordt wetenschappelijke samenwerking overwogen, hetzij via de Legal Clinic (samenwerking met rechtenfaculteiten), hetzij via specifieke samenwerking of consultancy.
- **Mediawerk:** volgens de *Invloedstheorie van de media*²³ moeten “perswerk en communicatie worden gecombineerd met beleidsbeïnvloeding ten aanzien van de BMs, die actie zullen ondernemen met betrekking tot actuele kwesties en/of kwesties die aanzienlijke steun onder de bevolking hebben verworven”. Dit mediawerk werkt ook door in de andere assen (R1 - R2 - R3).
- **Mobilisatie en sociale druk:** Door middel van publieke acties en campagnes waarin verschillende instrumenten worden gecombineerd ((in)directe interpellaties, mobilisaties, petitities) zullen burgers (R2) en sociale bewegingen (R3) druk uitoefenen op politici, de legitimiteit van de vraag aantonen en democratisch gewicht geven aan de gevraagde maatregelen.

Begeleiding van BMs

Hypothese 9: BMs die overtuigd zijn als gevolg van interpellaties en dialoog zullen alleen tot actie overgaan als zij op middellange tot lange termijn voldoende worden begeleid en toegerust, totdat zij een standpunt innemen.

Deze begeleiding zal verschillende vormen aannemen:

- Voortdurend contact en handhaving van het informatieniveau met de BMs;
- Contacten met andere sociale, academische en politieke bondgenoten;
- (Technische) ondersteuning bij de uitwerking van beleidsmaatregelen: parlementaire vragen/interpellaties, resoluties, wetsontwerpen/-voorstellen, enz.

Verband met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Leave No One Behind-principe: Wat de inclusie van iedereen betreft, zullen wij dit enerzijds doen transversaal via de mensenrechtenbenadering, die de kern van ons programma vormt en nauw samenhangt met het *Leave no one behind... and reach the furthest first-principe*. De toepassing van de MEET-beginselen moet ervoor zorgen dat de rechten van de meest kwetsbare en gemarginaliseerde bevolkingsgroepen worden geëerbiedigd en dat zij ook kunnen deelnemen aan de politieke besluitvorming.

²² Zie met name de Theorie van sociale mobilisatie en gemeenschapsorganisatie, volgens welke ‘politieke verandering wordt bevorderd door collectieve acties van gemeenschappen die zelf werken aan de oplossing van het probleem dat hun leven beïnvloedt’, in S. Alinsky, ‘Regels voor radicalen: Een pragmatische inleiding voor realistische radicalen’. New York, Vintage, 1989.

²³ Zie met name de communicatietheorieën van M. McCombs en D. Shaw: M. McCombs, ‘A look at agenda setting: Past, present, and future’, *Journalism Studies*, 6(4), 2005, blz. 543-557; M. McCombs en D. Shaw, ‘The agenda-setting function of mass media’, *Public Opinion Quarterly*, 36, 1972, blz. 176-187.

Anderzijds zullen wij, afhankelijk van de werkdomeinen, bijzondere aandacht besteden aan de volgende punten. Er is reeds op gewezen dat de instrumenten en methodologieën zullen worden aangepast naar gelang van het werkdomein en de doelgroep:

- 📁 Voorrang geven aan minderheden bij bewustmakings- en sensibiliseringsactiviteiten. Bv.: activiteiten in het technisch en beroepsonderwijs, projecten met jeugdhuisen, enz.
- 📁 voorrang geven aan gemarginaliseerde groepen in ons werk ter ondersteuning van de bewegingen. Bv. werkzaamheden met landbouworganisaties en organisaties ter bestrijding van armoede en hun publiek.
- 📁 streven naar een evenwicht tussen mannen en vrouwen (via een feministische transversale aanpak) en een diversiteit van het publiek. Bijv.: Dankzij de samenwerking met o.a. het opvangcentrum van het Rode Kruis worden ook jongeren met een andere culturele achtergrond betrokken bij de activiteiten die wij organiseren.
- 📁 het integreren van de dekoloniale benadering in onze praktijken, teneinde de koloniale erfenis af te werpen en onze praktijken ter discussie te stellen, met inbegrip van de toegang tot onze activiteiten voor “geracialiseerde” mensen en mensen uit de diaspora.

Principe van onderlinge verbanden: Zoals reeds gezegd, zijn wij ervan overtuigd dat de vele crisissen waarmee wij geconfronteerd worden (milieu, klimaat, sociale, democratische en gezondheids crisissen), gemeenschappelijke systemische oorzaken en oplossingen hebben. Meer in het bijzonder met betrekking tot de specifieke SDG's (bv. SDG's 2, 3, 10, 12 en 13) en de prioritaire thema's van het programma zijn de afgelopen jaren op internationaal niveau nieuwe actiekaders ontstaan die de nauwe verbanden tussen economische ongelijkheden, milieu- en klimaatkwesies en gezondheids- en voedselproblemen benadrukken. Voorbeelden zijn:

- het “One Health”-initiatief, dat een geïntegreerde, systemische en eengemaakte aanpak van de volksgezondheid, de gezondheid van dieren en het milieu op lokaal, nationaal en mondiaal niveau bevordert.
- het wetenschappelijk rapport “The Global Syndemic of Obesity, Undernutrition, and Climate Change”, waarin onderlinge verbanden en gemeenschappelijke oplossingen worden aangegeven om de klimaatverandering en de pandemieën van obesitas en ondervoeding aan te pakken.

Door onze krachten te bundelen, kunnen we onze expertise versterken en bepaalde thema's identificeren die raakvlakken hebben met de prioritaire SDG's van het programma, zoals

- de effecten van pesticiden op het milieu, het klimaat, gezonde voeding en de gezondheid van werknemers en consumenten.
- agro-ecologie als oplossing voor de uitdagingen op het gebied van klimaat, milieu, gezonde voeding en de rechten van landbouwers.
- gezonde voeding en de strijd tegen zwaarlijvigheid om de volksgezondheid te verbeteren, ook met het oog op pandemieën zoals Covid-19²⁴.

Dit zijn thema's waarop wij in synergie zullen werken met de andere landen waar het programma actief zal zijn (Bolivia, Burkina Faso, Mali, Palestina, Filippijnen, DR Congo en Senegal).

24 *The Guardian*, ‘Sterfgevallen door overgewicht hoog in landen met meer mensen met overgewicht, zegt rapport’, <https://www.theguardian.com/world/2021/mar/03/covid-deaths-high-in-countries-with-more-overweight-people-says-report>

Opvolging

Gedurende het hele programma zullen wij toezicht houden op de indicatoren van onze resultaten en onze outcome die in het schema staan, maar wij zullen ook indicatoren hebben om veranderingen in onze interessesfeer (cf. ToC) te volgen. Deze “impactindicatoren” zullen ons in staat stellen te bepalen wat gerealiseerd kan worden en wat wij willen opvolgen in deze veranderingen op lange termijn. De monitoring die wij zullen uitvoeren zal ons in staat stellen de relevantie van onze activiteiten regelmatig te controleren en onze strategie zo nodig aan te passen. Zij zullen ons in staat stellen onze actie zichtbaar te maken voor onze doelgroepen, maar ook om de basis te leggen voor onze evaluaties. Wat de evaluatie betreft, hebben wij, overeenkomstig de aanbevelingen van de ontwikkeling van de methodologie voor de impactevaluatie van het gezamenlijke programma 2017-2021 van KIYO, Solidagro en Viva Salud door Syspons, ook de situatie geschetst zoals die er nu uit ziet wat deze veranderingen in 2021 betreft, om een uitgangspositie te hebben voor onze interne en externe evaluaties. Ten slotte zullen wij ook de hypothesen van onze TOC in het oog houden om de veranderingen in de context te kunnen beoordelen en na te gaan of wij deze hypothesen effectief observeren tijdens de uitvoering. Net als bij het monitoren van de veranderingen in de interessesfeer (impact), zullen wij bij het monitoren van de hypothesen kunnen zien of onze TOC *juist* is en of wij deze zo nodig moeten aanpassen.

6. Risicoanalyse in verband met de outcome

Titel van de referentiebijlage:	Risicoanalyse België
---------------------------------	----------------------

7. Beschrijving van de taken van de samenwerkende ANG'S

De Belgische outcome is gezamenlijk tot stand gekomen door FIAN België, Quinoa, Solidagro en Viva Salud. We zijn vertrokken van een gedeelde visie en vaststelling: het systeem moet worden veranderd. Elk van de ANG'S werkt aan deze verandering, maar elk levert een bijdrage naargelang zijn eigen specifieke expertise. Onze Belgische outcome is opgebouwd rond 4 resultaten, volgens onze verschillende doelgroepen, en de 4 leden van het consortium zullen elk deelnemen aan ten minste 3 van de 4 resultaten, met een grote interactie tussen de leden om het resultaat te bereiken. Of het nu via de thema's is (Viva Salud voor het recht op gezondheid; FIAN en Solidagro voor het recht op voedsel en de rechten van de boer.inn.en; Quinoa voor intercultureelheid en de strijd tegen ongelijkheid), of benadering (Quinoa en Solidagro mbt sensibilisatie; alle organisaties voor mobilisatie en steun aan sociale bewegingen; Solidagro, Viva Salud en FIAN voor politieke beleidsbeïnvloeding (zie ook de beschrijving van coherentie). Deze specifieke kenmerken zijn geïntegreerd zodat onze complementariteit onze coherentie en synergiën versterken. Dit zal resulteren in een vergelijkbare investering voor al onze doelgroepen.

Samen met de andere landen in dit programma hebben wij 4 transversale thema's ontwikkeld om ons gezamenlijk werk zo goed mogelijk te bevorderen (gedetailleerd in bijlage 10). Dit zal synergiën tussen de landen op verschillende niveaus tot stand brengen: gezamenlijk onderzoek, gezamenlijke publicaties of campagnes, gezamenlijk beleidswerk, enz. Een groot deel van de taken van de programmacoördinator zullen gaan naar de opvolging van het programma in België, waaronder de jaarlijkse rapportage, waarvoor elk lid van het consortium binnen de organisatie een vertegenwoordiger zal aanwijzen.

C. Budget van de outcome

1. T4 – Operationele kosten en samenvatting budget van de gemeenschappelijke outcome

Zie bijlage : Budget 2022-2026

2. Toelichting bij het budget

FIAN

Het budget voorzien door FIAN voor deze outcome bedraagt € 1.037.133.

Als organisatie die gespecialiseerd is in beleidsbeïnvloeding en ondersteuning aan bewegingen en mobilisatie, bestaat dit budget hoofdzakelijk uit personeelskosten. De geplande activiteiten vereisen personeelstijd om goed te kunnen worden uitgevoerd: activiteiten van beleidsbeïnvloeding, mobilisatieactiviteiten, thematische expertise en onderzoek/publicaties van dossiers mbt beleidsbeïnvloeding, betrokkenheid bij netwerken (lokaal, nationaal, Europees en internationaal), steun aan sociale bewegingen, co-constructie van kennis, steun aan concrete strijd en documentatie van cases en transversale communicatie over deze activiteiten om de zichtbaarheid ervan te garanderen en het effect ervan te vergroten.

Het budget voor personeelskosten (€ 837.133) maakt het mogelijk het huidige team - en dus de vaardigheden en deskundigheid die daar al in zijn geïnvesteerd - gedurende de vijf jaar van het programma te behouden. Het bestaat uit 3,4 VTE's die als volgt zijn verdeeld:

Beleidsmedewerkers (internationale, Europese, federale of lokale dossiers ENG/SP/FR/NL): 2,4 VTE en communicatiemedewerkers (FR/NL): 1 VTE. De jaarlijkse lineaire stijging is het gevolg van indexering en anciënniteit van het personeel.

Wat de werkmiddelen betreft, bedraagt het budget voor de activiteiten € 200.000. Dit bedrag is gebaseerd op de planning van de activiteiten en op de ervaring die FIAN met de laatste programma's heeft opgedaan. Aan het begin van het programma is een budget van € 10.000 voorzien voor investeringen in ICT- en mobilisatiemateriaal.

De verhoging van het budget ten opzichte van het vorige programma houdt voornamelijk verband met de versterking van de activiteiten (1) in Vlaanderen en (2) op Europees en internationaal niveau, zoals aanbevolen door zowel de laatste externe evaluatie (2019) als door DGD tijdens de twee voorafgaande institutionele dialogen.

Quinoa

Het budget van Quinoa voor operationele kosten voor dit resultaat bedraagt €1.278 .034,46.

De personeelskosten (€1.198.674,46) vormen het grootste deel van de kosten en bedragen 4,3 VTE. Dit komt doordat Quinoa een ngo is die werkt rond WBE en het grootste deel van de kosten personeelskosten zijn. Deze personeelskosten zijn als volgt verdeeld:

- resultaat 1: 80% van de personeelskosten zal worden besteed aan sensibilisatie, projecten uitwerken, samenwerking met partners en vrijwilligers, animatie en vorming
- resultaat 2: 10% van de kosten zal worden besteed aan mobilisatie
- resultaat 3: 10% van de kosten zal worden besteed aan de vorming van collectieven en bewegingen.

De overige kosten zijn hoofdzakelijk werkkosten (€ 79.360) die de kosten dekken van ondersteuning en vorming voor ons publiek (zaalhuur, vliegtickets), ondersteuningskosten voor onze partners voor hun educatief werk met ons publiek en partnerschapskosten (ontvangst voor onze partners in België en dienstreizen van Quinoa-personeel).

De investeringskosten zullen niet gedekt worden door het DGD-programma.

Solidagro

Het budget van Solidagro voor dit resultaat bedraagt €1.397.865,44.

De belangrijkste kostenpost is personeel. Sensibilisering, mobilisatie, beleidswerk, enz. vergen tijd, harmonisatie, organisatie en coördinatie. Voor de uitvoering van dit programma zijn 4,1 VTE's nodig:

- Een voltijdse beleidsmedewerker engageert zich voor het behalen van resultaat 4, politieke beleidsbeïnvloeding, in samenwerking met de netwerken aan wie we een financiële bijdrage betalen. Deze beleidsmedewerker wordt ook ingezet voor het leveren van inhoudelijke bijdrages aan vormingen, debatten, en dergelijke meer, gericht op het grote publiek of op gesensibiliseerde burgers.
- Een communicatiemedewerker wordt voor 0,75 VTE ingezet op dit programma om sensibilisering mee te ondersteunen door relevante berichten te verspreiden en delen op sociale media, nieuwsbrieven op te maken en te versturen, campagnes te ondersteunen, enzovoort. Er is ook een werkingsbudget voorzien voor bijvoorbeeld de productie van filmpjes.
- Daarnaast zijn er twee pedagogisch medewerkers (1,7 VTE) die instaan voor het organiseren van publieksactiviteiten, het opzetten van mobiliserende activiteiten zoals landbouwbrigades, het organiseren van ervaringsgerichte trajecten in samenwerking met de partner Dwagulu Dekkente, vormingen geven aan de toekomstige generatie boeren en boerinnen, enz.
- Een verantwoordelijke België van 0,65 VTE wordt aan het programma toegewezen om het team te ondersteunen, nieuwe samenwerkingsverbanden te verkennen en de medewerkers te ondersteunen bij hun takenpakket.

Er is ook € 5.000 gereserveerd voor investeringen. Dit gaat voornamelijk om de aankoop van laptops.

Viva Salud

Het budget van Viva Salud voor deze outcome bedraagt € 1.969.515

Het grootste deel van dit budget (80%) zal worden toegewezen aan 5,8 VTE's, als volgt verdeeld:

- 0,8 VTE communicatie: communicatie is zeer belangrijk als middel om onze sociale basis te mobiliseren. Dankzij deze communicatie via onze website, nieuwsbrief, magazine en sociale netwerken en via verschillende media (video's, getuigenissen, infografieken,...) zullen we onze sociale basis beter kunnen informeren over onze campagnes en hen mobiliseren om de sociale druk rond onze kernthema's te versterken.
- 4,5 VTE beleids- en campagnemedewerkers - Deze medewerkers zullen werken rond onze drie thema's: volksgezondheidssysteem, gezonde arbeidsomstandigheden en sociale bewegingen voor gezondheid en zullen het hele Belgische grondgebied bestrijken. Zij zijn verantwoordelijk voor de strategie om onze sociale basis te mobiliseren door het opzetten van campagnes in samenwerking met onze plaatselijke partners en relevante sociale bewegingen, en voor pleitbezorging en netwerken op nationaal, Europees en internationaal niveau. 2 per thema (publiek gezondheidssysteem, gezonde werkomstandigheden en sociale bewegingen voor gezondheid) en zowel NL en FR-talig om op die manier het hele grondgebied België te bereiken. Zij zijn verantwoordelijk voor de strategie om onze sociale basis te mobiliseren door campagnes te ontwikkelen in samenwerking met onze lokale partners en relevante sociale bewegingen, alsook door beleidsbeïnvloeding en netwerking op nationaal, Europees en internationaal niveau.
- een beleids- en campagnecoördinator (0,5 VTE) om de samenhang tussen de verschillende taken te garanderen en erover te waken dat onze doelstellingen worden verwezenlijkt.

20% van het budget is bestemd voor operationele uitgaven.

De verhoging van het budget ten opzichte van het vorige programma is het gevolg van een aanpassing van de salarissen aan de sector en een noodzakelijke uitbreiding van het personeelsbestand.

Het aantal VTE's dat nodig is om deze ambities te verwezenlijken, wordt verklaard door :

- een noodzaak aan tweetalig werk op nationaal niveau;
- het feit dat Viva Salud de enige ngo in het gemeenschappelijk programma is die zich richt op het recht op gezondheid;
- het feit dat de gewenste veranderingen binnen de outcome van het België-programma niet alleen nationaal, maar ook internationaal zijn (met concrete activiteiten die gericht zijn op internationale actoren).

D. Presentatie van de outcome en verantwoording

1. Beschrijving van de Relevantie

De kracht en de relevantie van dit gemeenschappelijk programma ligt in de **complementariteit** wat betreft zowel de prioritaire thema's (democratisering, interculturaliteit, recht op voeding, recht op gezondheid, vrijheid van meningsuiting en van vereniging), de gebruikte benaderingen (bewustmaking en educatie, mobilisatie, bewegingen, beleidsbeïnvloeding) en de bereikte doelgroepen (geëngageerde en niet-geëngageerde burgers, sociale bewegingen en politieke beleidsmakers). Vier benaderingen worden op transversale wijze geïntegreerd: een mensenrechtenbenadering, een feministische en dekoloniale benadering en interculturele vorming.

Onze outcome is volledig in overeenstemming met de prioriteiten van de wetgeving op **ontwikkelingssamenwerking**, die mensenrechten en beleidscoherentie tot twee van haar belangrijkste doelstellingen maakt. Ons resultaat beantwoordt volledig aan de definitie en de doelstellingen van ontwikkelingseducatie zoals uiteengezet in artikel 2, 6°/6. De thema's die in onze outcome aan bod komen, zijn ook **prioritaire thema's van ontwikkelingssamenwerking** zoals vermeld in artikel 11, lid 1 (zie Thema's). Bovendien werken wij rond **3 van de 4 prioritaire sectoren van de gouvernementele samenwerking** (art. 19.), namelijk gezondheidszorg, onderwijs en opleiding, landbouw en voedselzekerheid. Wij besteden net als onze **minister van Ontwikkelingssamenwerking, Meryame Kitir**, aandacht aan voedselzekerheid en het recht op duurzaam voedsel, toegang tot onderwijs, gezondheidsinfrastructuur, aanpassing aan de klimaatverandering, verbetering van de sociale en arbeidsomstandigheden, gendergelijkheid en WBE, zoals aangegeven in haar **beleidsnota** van november 2020. Onze outcome ligt in de lijn van de prioriteiten van verschillende **strategische nota's van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking** (zie 'Strategische nota's'). Onze outcome is duurzaam omdat deze bijdraagt tot de **verwezenlijking van verschillende SDG's op lange termijn** (zie TOC). In dit programma zullen wij op prioritaire en centrale wijze bijdragen aan **24 subdoelstellingen van de 6 door de GSK vastgestelde doelstellingen**.

Gender maakt onlosmakelijk deel uit van onze outcome, aangezien het streven naar een systeemverandering voor meer sociale rechtvaardigheid niet denkbaar is zonder gendergelijkheid. De genderaanpak zal zowel transversaal worden toegepast door de integratie van feministische praktijken als specifiek door de versterking van de sector (zie de nota over "gender"): opleiding voor NGA's en personeel in de eerste en tweede lijn over genderongelijkheden en campagnewerk met integratie van een LGBTQ+-perspectief. Ten slotte worden genderspecifieke indicatoren geïntegreerd in de resultaten van de outcome.

Het **milieu/klimaat** is een integraal deel van onze outcome. De systemische analyse van de milieu- en klimaatcrisissen, die aan dit programma ten grondslag ligt, ondersteunt de transversale en specifieke integratie van het milieu/klimaat in alle activiteiten (zie nota Milieu).

Dekolonisatie is vastgelegd als een van de gemeenschappelijke transversale thema's van het programma. Met het oog op de versterking van onze interne capaciteiten en de verspreiding van een dekoloniale visie in de sector en bij ons publiek, zijn onze werkzaamheden verdeeld in drie gebieden: institutioneel, strategisch en operationeel.

De pluraliteit en complementariteit van de doelgroepen en begunstigden waarop de outcome, gelinkt met een mensenrechtenbenadering, betrekking heeft, sluit aan bij de wens van de **DAC** om te laten zien hoe belangrijk het is dat de betrokkenen zelf bepalen wat het meest urgent is, en weerspiegelt tevens de strategische prioriteit die wordt gegeven aan de doelstelling om "niemand achter te laten".

- **Brede publiek:** door een actieve pedagogische aanpak wil dit programma het brede publiek aanzetten tot kritisch denken en vragen stellen om zich open te stellen voor andere realiteiten.

- **Gesensibiliseerde en geëngageerde burgers:** Door middel van collectieve-kennismethoden, actieve pedagogie en concrete experimenten zullen de burgers worden gesterkt in hun engagement voor een meer collectieve mobilisatie.

Deze twee soorten publiek maken deel uit van het GSK's eerste- en tweedelijnspubliek. De interventies ten behoeve van dit publiek maken het mogelijk een zeer divers en groot deel van dit doelpubliek te bereiken via activiteiten rond sensibilisatie, animaties, lange trajecten, educatieve projecten en/of mobilisatie. Er moet worden opgemerkt dat ook de relais-actoren zullen worden versterkt en dat samenwerking met diverse actoren een integraal deel van de activiteiten zal uitmaken.

- **Studenten en docenten** (middelbaar onderwijs waaronder technisch beroepsonderwijs en hoger onderwijs): door aan de hand van pedagogische instrumenten aan verschillende subdoelstellingen te werken, ondersteunt dit programma studenten bij de uitoefening van hun burgerschap op een kritische en ondersteunende manier door vaardigheden te ontwikkelen waardoor ze zich bewust worden van hun vermogen om te handelen. Door samen te werken met het formele onderwijsstelsel en andere actoren zal de multiplicatorcracht van de leerkrachten ten volle worden benut om hen aan te moedigen WBE in hun praktijk te integreren.

- **Sociale actoren**: Naast de collectieve intelligente en methodologische tools die voor andere doelgroepen worden gebruikt, wordt aandacht besteed aan de context en de realiteit van het interventiekader voor sociale actoren, zodat de inhoud van de interventies zo goed mogelijk op hun noden is afgestemd. Hetzelfde geldt voor het maatschappelijke middenveld en culturele actoren, bij wie de nadruk zal liggen op het versterken van gemeenschappelijke waarden.

- **Nationale, Europese en internationale platforms en netwerken**: Eén van de belangrijkste ambities van dit programma is het versterken van de acties en de eisen van sociale bewegingen voor mensenrechten en voor meer ecologische- en sociale rechtvaardigheid. In die zin is netwerkvorming een strategie en een doel op zich voor meer coherentie, relevantie, doeltreffendheid en efficiëntie. Om die reden is het inherent aan al het werk dat wij met ons publiek doen. Werken in dit specifiek kader zorgt voor een gezamenlijke kennisopbouw en moedigt collectieve intelligentie aan.

- **BMs**: Door middel van onderzoek op basis van een dialoog met sociale bewegingen, de media en partners bouwt dit programma voort op zijn deskundigheid die het ook binnen de ngo-sector zal delen. De voortdurende netwerkvorming door het consortium zal de legitimiteit en de grondslag van deze werkzaamheden versterken, zodat invloed bij de BMs alleen kan worden verkregen door de stem van de betrokken bewegingen en mensen in te brengen. Onze mensenrechtenbenadering brengt ons ertoe privé-actoren die verplicht zijn de mensenrechten te eerbiedigen, maar niet rechtstreeks de normen bepalen, op een andere manier te benaderen.

- **Gemeenschappen en collectieven die voor hun rechten strijden**: wij zullen op de realiteit reageren via empowerment, door te luisteren en ons aan de context aan te passen.

Viva Salud en Solidagro zullen de rechtenbenadering, wat het conceptuele kader van hun gezamenlijke programma 2017-2021 was, verder uitdiepen en zich daarbij concentreren op het systemische aspect van deze aanpak. Drie van de vier SD's België kan je nog steeds in dit programma terugvinden (werken met sociale bewegingen, mobiliseren van geëngageerde burgers en beleidsbeïnvloeding). Quinoa wil het spectrum van het vorige programma verbreden en nadenken over de complementariteit van de actiestrategieën, en tegelijkertijd de centrale rol van bewustmaking en educatie binnen deze outcome versterken met het oog op een multiplicatoreffect. Het programma sluit tevens aan bij het FIAN-programma 2017-2021, zowel thematisch als wat de strategieën en benaderingen betreft (rechtenbenadering, mobilisatie, opbouw van bewegingen, beleidsbeïnvloeding). Naar aanleiding van de aanbevelingen (DGD en externe evaluatie) wordt het beleidsbeïnvloedend werk op Europees niveau in dit programma versterkt, evenals het thema voeding.

2. Beschrijving van de Coherentie

Het huidige programma biedt een hoge mate van interne en externe coherentie, wat eveneens een specificiteit en een meerwaarde van het consortium betekent.

Interne coherentie

De gemeenschappelijke outcome is coherent en draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het strategisch kader van elk consortiumlid. Zo kunnen organisaties die ook activiteiten in het kader van andere programma's uitvoeren, ervoor zorgen dat deze in overeenstemming zijn met het programma: (1) FIAN voor Europese projecten en als organisatie voor permanente vorming (2) Quinoa als jongerenorganisatie (erkend door de FWB), hoofdzakelijk met een jong publiek (tussen 18 en 35 jaar) (1).

De **coherentie van de outcome en interventies met internationale normen en standaarden** wordt gewaarborgd door het gebruik van een rechtenbenadering: (1) er wordt verwezen naar de MR-instrumenten en (2) er wordt bijgedragen tot de verdere ontwikkeling en uitvoering ervan (zie TOC en Prioriteit rechtenbenadering).

Complementariteit van benaderingen, thema's en expertise, die elkaar aanvullen en versterken.

De benaderingen:

- ☞ Uit de lessen die uit het vorige programma (2) werden getrokken, bleek dat het werken met verschillende thema's onze aanpak versterkte.
- ☞ Aan deze elementen, die als garanties voor de interne coherentie worden erkend, wordt de systemische aanpak van WBE toegevoegd, die door alle leden van het consortium wordt gedeeld. De gelijkenis van de andere benaderingen garandeert interne coherentie (zie TOC).

De thema's: Viva Salud voor het recht op gezondheid, FIAN en Solidagro voor het recht op voedsel en de rechten van de boer.inn.en en Quinoa voor interculturaliteit en de strijd tegen ongelijkheid.

Expertise: Quinoa en Solidagro voor hun bewustmakings-, vormings- en educatieactiviteiten; alle organisaties voor hun mobilisatie of ondersteuning voor sociale bewegingen; Solidagro, Viva Salud en FIAN voor hun politieke beleidsbeïnvloeding.

Territoriale complementariteit: het werkingsgebied van elk van de leden van het consortium maakt een wederzijdse versterking mogelijk met het oog op een grotere doeltreffendheid en doelmatigheid, dankzij hun territoriale complementariteit waardoor zij het Belgische nationale grondgebied kunnen bestrijken, zonder dat er sprake is van overlapping (3).

Externe coherentie

Complementariteit: Wij werken voornamelijk in synergie met andere actoren, NGA's, maar ook en vooral met andere bewegingen, collectieven en netwerken (zie hoofdstuk over synergiën). Er zijn verschillende elementen die het complementair karakter van de interventies garanderen:

- Als niche-organisaties, die intermediaire actoren ondersteunen, vormen onze werkzaamheden een aanvulling op die van de NGA's in de sector. Bovendien werkt Quinoa , door in te zetten op de tweede lijn samen met het ALC voor vormingsactiviteiten.
- De ondersteuning van bewegingen (intermediaire actoren) is een belangrijke toegevoegde waarde, die een aanvulling vormt op andere benaderingen in de sector (zoals bewustmaking van het ruime publiek). Dit maakt het mogelijk bruggen/convergenties te bouwen tussen NGA's en maatschappelijke organisaties, bewegingen en collectieven buiten en tussen sectoren.
- De deskundigheid en ervaring van organisaties die de systeembenadering of de rechtenbenadering toepassen, wordt erkend en gevraagd in de meeste netwerken waarin het consortium actief is.
- De leden van het consortium zijn lid van netwerken op Europees niveau (Voedselcoalitie, ECVC, Nyeleni Europe, Europees netwerk tegen de privatisering van de gezondheidszorg, enz.) en op internationaal niveau (FIAN International, People Health Movement, G2H2, La Via Campesina, enz.), wat een hoge mate van externe coherentie op deze niveaus garandeert.

Coördinatie: Door te werken in synergiën en binnen netwerken, federaties en platforms (waar de leden vaak een actieve/coördinerende rol hebben) wordt gezorgd voor coördinatie met andere actieve actoren (zie Beschrijving van synergiën). De deelname aan een netwerk wordt beslist (en vervolgens geëvalueerd) aan de hand van bepaalde criteria, waaronder toegevoegde waarde, complementariteit, efficiëntie en doeltreffendheid.

3. Beschrijving van de Doeltreffendheid

De doeltreffendheid van elk van de leden van het consortium is bij de vorige door de DGD medegefinancierde programma's en projecten steeds extern positief geëvalueerd. In elk van de programma's zijn alle impactindicatoren bereikt en vaak zelfs overschreden (zie de tussentijdse evaluaties van de vier leden van het consortium).

Wij zijn van mening dat doeltreffendheid zal worden bereikt door middel van de volgende processen die wij zullen toepassen om onze outcome en vier resultaten te behalen. Deze processen zijn realistisch en haalbaar, aangezien zij gebaseerd zijn op de expertise en ervaring van de organisaties van het programma, die sinds verscheidene jaren is gebleken (zie TOC en Beschrijving van de wijze waarop rekening wordt gehouden met aanbevelingen en individueel of collectief leren).

- De presentatie van alternatieven voor verandering: Elke activiteit/proces integreert een (her)ontdekking van de dynamiek van de sociale verandering (alternatieven, verzet, enz.), die absoluut noodzakelijk is om het publiek doeltreffend te begeleiden om verder te gaan dan een ontmoedigende kijk op de huidige situatie in de wereld en een houding van hoop te ontwikkelen die nodig is voor engagement.
- Diversiteit van de aangeboden activiteiten: Deze aanbeveling uit de HIVA-KUL-impactevaluatie (5) is gebaseerd op het principe dat iedereen, jong en oud, een activiteit moet kunnen vinden die aan zijn verwachtingen voldoet en waaraan hij/zij op hun eigen manier kan aan deelnemen.
- Synergiën: De uitgevoerde activiteiten worden meestal in samenwerking met andere actoren uitgevoerd. Deze samenwerkingsverbanden bieden een kader voor interventies dat ons in staat stelt ons aanbod aan te passen aan specifieke contexten, een breder publiek te bereiken en zo de doeltreffendheid van onze interventies te versterken (6).
- Methodologische aanpak: Wij voeren complexe en alomvattende processen uit op basis van actieve en participatieve methoden.
- Ontwerpen van pedagogische instrumenten: Doordat Quinoa zijn eigen pedagogische instrumenten creëert, kan het beter beantwoorden aan de verwachtingen van de doelgroepen en zich aanpassen aan alle realiteiten en eveneens aan een mondiale context die voortdurend verandert (cf. GSK: "veranderingen in de traditionele manieren van betrokkenheid").
- Zich inleven: Deze processen omvatten inleefmomenten in België en in de partnerlanden. Deze ervaringen zijn van doorslaggevend belang in het proces van engagement. Uit de impactstudie van ACODEV (7) over de rol van ontwikkelingseducatie in de levensloop van mensen die bij solidariteitsacties betrokken zijn, en uit de evaluatie van DBA-SCI-Quinoa over de rol van partnerschap met het globale zuiden in het proces van ontwikkelingseducatie (8), blijkt dat de ervaringen in de partnerlanden van veel betekenis zijn in het proces van engagement (ongeacht de leeftijd van de deelnemer).
- Experimenteren: Deze processen en ruimtes zijn plaatsen van engagement die de deelnemers in staat stellen te experimenteren met engagement en dit engagement op zijn beurt te laten groeien en versterken, zoals bijvoorbeeld door deelname aan de landbouwbrigades.
- Opvolging van vrijwilligers: Quinoa integreert in zijn aanpak bijvoorbeeld de individuele opvolging van degenen die dat wensen in hun proces van engagement. Solidagro steunt dan weer "ambassadeurs", mensen die de visie en de missie van de organisatie actief delen en zelf actie ondernemen.

- Langdurige processen: Wij kiezen ervoor te investeren in langdurige processen die ons in staat stellen diepgaand met het publiek samen te werken (decentralisatie, positionering, complexificatie, experimenteren) en een duurzaam burgerschapstraject op te bouwen. Deze processen zijn ook bijzonder geschikt voor participatieve vormingsmethoden. Zij bieden de gelegenheid om met de deelnemers te onderhandelen over de oriëntaties en prioriteiten van het proces en stellen de deelnemers in staat zich het proces eigen te maken.
- De collectieve dimensie van de processen (9): Het collectieve aspect heeft een meerwaarde bij het ondernemen van actie (het helpt het gevoel van isolement te overwinnen dat vaak voorkomt bij de mensen die wij ontmoeten).
- De ontmoeting van meerdere actoren: Deze processen integreren de ontmoeting tussen meerdere actoren die allen alternatieven tonen, andere manieren van leven, andere organisatie- en productiewijzen, enz. Deze zijn nuttig voor een proces dat inzet op engagement.
- Multiplicatoreffect: Door te werken met collectieven, sociale bewegingen en tweedelijnspubliek beoogt dit programma te profiteren van het multiplicatoreffect binnen het bereikte publiek.
- Ondersteunen van bewegingen: Wij zullen organisaties van het maatschappelijke middenveld, landbouworganisaties en sociale actoren begeleiden, zodat zij ten volle kunnen deelnemen aan de ruimte voor democratische participatie binnen internationale instellingen. Het bestaan van deze democratische ruimtes versterkt de doeltreffendheid van hun beleidsbeïnvloeding.
- Gezamenlijke beleidsbeïnvloeding met sociale bewegingen en netwerken: Door de toepassing van de mensenrechtenbenadering beschikken wij enerzijds over intrinsieke legitieme aanspraken op basis van internationale normen en aanbevelingen, en anderzijds, wanneer resultaat 4 bereikt is (beleidsmakers zijn voldoende uitgerust om standpunten in te nemen), over een verbeterd normatief kader dat effect heeft op alle betrokken situaties en mensen en niet alleen op een bepaalde groep of een bepaald geografisch gebied.

De bijdrage van de verwachte resultaten aan de outcome wordt beschreven in onze TOC.

Wat de identificatie van de *baseline* betreft, hadden we drie uitgangspunten:

1. gegevens waarover wij intern over informatie beschikten: wij hebben toen een gemiddelde genomen over onze 4 organisaties van wat wij in het verleden op één jaar konden bereiken. Aangezien 2020 niet representatief was voor al ons werk ten gevolge van de uitbraak van het coronavirus, hebben we een gemiddelde genomen over de jaren 2017 tot 2020.
2. gegevens waarover wij informatie konden vinden in studies die met dit aspect verband hielden: wij hebben deze gegevens als baseline genomen.
3. gegevens waarover geen gegevens bestonden omdat het om een nieuwe soort benadering gaat: wij hebben geen baseline bepaald.

Naast deze baseline, die gekoppeld is aan de indicatoren van onze resultaten en outcome, hebben wij een soort baseline vastgesteld voor de veranderingen in onze interessesfeer. Deze beschrijving van de realiteit in 2021 over de aspecten die ons interesseren, zal de externe beoordelaars in staat stellen het proces van tussentijdse evaluatie, maar vooral van de eindevaluatie te faciliteren.

Wat de doelgroepen en de inclusie van iedereen betreft, zullen wij dit transversaal doen via de mensenrechtenbenadering, die de kern van ons programma vormt en nauw samenhangt met het beginsel *Leave no one behind... and reach the furthest first*. De toepassing van de MEET-beginselen moet ervoor zorgen dat de rechten van de meest kwetsbare en gemarginaliseerde bevolkingsgroepen worden geëerbiedigd en dat zij deelnemen aan de politieke besluitvorming.

Anderzijds zullen wij, afhankelijk van de werkdomeinen, bijzondere aandacht besteden aan de volgende punten. Er is reeds op gewezen dat de instrumenten en methodologieën zullen worden aangepast naar gelang van het werkdomein en de doelgroep:

- ☞ Voorrang geven aan minderheden bij bewustmakings- en sensibiliseringsactiviteiten. Bv.: activiteiten in het technisch en beroepsonderwijs, projecten met jeugthuizen, enz.
- ☞ voorrang geven aan gemarginaliseerde groepen in ons werk ter ondersteuning van de bewegingen. Bv. werkzaamheden met landbouworganisaties en organisaties ter bestrijding van armoede en hun publiek.
- ☞ streven naar een evenwicht tussen mannen en vrouwen (via een feministische transversale aanpak) en een diversiteit van het publiek. Bijv.: Dankzij de samenwerking met o.a. het opvangcentrum van het Rode Kruis worden ook jongeren met een andere culturele achtergrond betrokken bij de activiteiten die wij organiseren.
- ☞ het integreren van de dekoloniale benadering in onze praktijken, teneinde de koloniale erfenis af te werpen en onze praktijken ter discussie te stellen, met inbegrip van de toegang tot onze activiteiten voor “geracialiseerde” mensen en mensen uit de diaspora.

Zoals vermeld in het deel over de GSK, deelt dit programma (en het consortium) een aantal gemeenschappelijke benaderingen met de GSK:

- ☞ **Voor scholen:** via een aangepaste strategie die verschillende onderwijsniveaus bereikt, zal dit programma enerzijds het bestaande onderwijsaanbod voor leerkrachten versterken (de nadruk zal blijven liggen op de sectorale communicatie, zoals aanbevolen door het GSK) en zal het anderzijds de doelstellingen en thema's van WBE op duurzame wijze verankeren bij doelgroepen die niet goed worden bereikt (technisch-beroepsonderwijs, lerarenopleidingen, opzetten van solidariteitsprojecten met scholen).
- ☞ **Voor het eerste- en tweedelijns publiek:** de algemene strategie voor de bevolkingsgroepen in België die in het GSK zijn geïdentificeerd, komt overeen met de stadia van het veranderingstraject zoals geïdentificeerd in onze TOC. Wij zullen met een gevarieerd publiek werken dat wij via informatie/bewustmaking meenemen tot opleiding, mobilisatie en uiteindelijk begeleiding.
- ☞ **Voor beleidsbeïnvloeding:** zoals vermeld in het GSK, is onze beleidsbeïnvloeding gebaseerd op deskundigheid en vertegenwoordiging. Door middel van onderzoeksactiviteiten zal dit programma voortbouwen op zijn deskundigheid en deze delen binnen de NGA-sector. De voortdurende netwerkvorming van dit consortium zal de legitimiteit en de basis van dit werk versterken, waarbij invloed bij beleidsmakers en actoren alleen kan worden bereikt door de stem van de betrokken bewegingen en mensen uit te dragen.
- ☞ **Gender en milieu:** Zoals vermeld in het onderdeel betreffende het GSK en in de “thema's”, zal dit programma inspelen op de complementariteit van de 2 benaderingen die nodig zijn voor systemische verandering (zoals vermeld in het GSK):
 - ☞ de transversale integratie van deze thema's via een diepgaande analyse van de gevestigde machtsverhoudingen die leidt tot de integratie van institutionele (gelijkheid in het personeelsbeheer, gelijke verloning, enz.), strategische (diagnose van ongelijkheden en onrechtvaardigheden) en operationele (inhoud in opleidingen, campagnes, beleidsnota's) praktijken ten gunste van een rechtvaardige en duurzame wereld.
 - ☞ specifieke integratie van gender en milieu in onze inhoud en activiteiten (bewustmakingsinstrumenten, vormingsinhoud, verslag voor beleidsmakers ...)
- ☞ **Diversiteit en dekolonisatie:** Onze organisaties zijn geen gespecialiseerde en legitieme organisaties om NGA's over dit onderwerp op te leiden (F1 van het GSK), maar wij willen desalniettemin bijdragen aan de andere benaderingen die door het GSK zijn vastgesteld, als

dekoloniale en antiracistische bondgenoten (F2 en F3). Enerzijds zal het onderhavige programma werken aan de transversale integratie van deze benadering in zijn pedagogische instrumenten, partnerschapsbetrekkingen, politieke verslagen... Anderzijds zal specifiek worden gewerkt aan de integratie van dit thema in de inhoud, met name door deelname aan de werkgroep “Het koloniale vraagstuk in de scholen” van CNCD, maar ook door de uitvoering van specifieke activiteiten rond dit thema (filmdebatten, enquêtes, enz.).

4. Beschrijving van de Efficiëntie

Als kleine/middelgrote ngo's zijn onze organisaties verplicht een hoog niveau van efficiëntie na te streven om ambitieuze resultaten te bereiken. Daartoe hebben we de nodige processen en modaliteiten ⁽¹⁰⁾ in het leven geroepen (zoals digitalisering van bepaalde activiteiten, synergiën, samenwerking met stagiaires/vrijwilligers/activisten, valorisatie van de expertise uit onze respectieve netwerken, samenwerking met geëngageerde juristen/deskundigen/academici, enz.).

De begroting voor deze outcome bedraagt 7 400 000 euro. Het gaat hoofdzakelijk om personeelskosten (+/- 80%) met 20 VTE. Deze personeelsleden zullen ofwel voor specifieke resultaten worden ingezet, ofwel de 4 resultaten van deze outcome op transversale wijze ondersteunen. De resterende 20% dekt onder meer de kosten van activiteiten, investeringen, ondersteuningskosten en instrumenten voor vormingen en campagnes, partnerschapskosten (onthaal van bewegingen en partners in België) en ondersteuningskosten voor lokale partners voor pedagogisch werk met de doelgroepen die zij ontvangen.

R1 is het meest efficiënt, omdat hier met het kleinste budget het grootste aantal mensen wordt bereikt. Met een equivalent van 6,6 VTE's zullen tijdens dit programma meer dan 265.500 mensen worden bereikt (d.w.z. 39.000 mensen per VTE). Aangezien de activiteiten bovendien weinig kosten, bedragen de operationele kosten per persoon € 1,2.

R2 gaat over langduriger en intensiever engagement ⁽¹¹⁾ met geëngageerde burgers, waarvoor wij 4,65 VTE's uittrekken. De meeste van deze activiteiten worden uitgevoerd via samenwerkingsverbanden en partnerschappen, wat de efficiëntie ten goede komt.

Hoewel het begeleidingswerk een werk van lange adem vereist dat vooral impact beoogt en niet zozeer efficiëntie, zullen meer dan 300 collectieven en bewegingen worden begeleid, dankzij slechts 3,7 VTE's voor **R3**.

Dankzij onze expertise en erkende ervaring is **R4** ook zeer efficiënt: met 6,75 VTE's kan het meer dan 1 000 beleidsmakers op verschillende niveaus (lokaal, regionaal, federaal, Europees en internationaal) bereiken.

Onze organisaties zijn eind 2019 begonnen met hun strategische denkoefening. De vier organisaties hebben verschillende opties overwogen, waaronder het indienen van afzonderlijke programma's, maar ook gemeenschappelijke programma's met verschillende potentiële organisaties. Uiteindelijk hebben wij gekozen voor dit gemeenschappelijk programma om de geplande resultaten op de meest efficiënte wijze te bereiken. Door de kosten te delen, de reikwijdte van onze acties te vergroten dankzij onze thematische complementariteit en onze werkzaamheden in synergie te versterken, zal onze doeltreffendheid immers maximaal zijn.

Er zullen verschillende soorten organisatorische en logistieke synergiën tot stand worden gebracht. Onze organisaties delen het **gebouw** waarin wij werken met andere organisaties. Dit drukt uiteraard de kosten, maar schept ook mogelijkheden voor synergiën.

Er zal één persoon worden aangeworven voor de functie van **programmacoördinator**. Deze functie zal door de 4 organisaties worden gedeeld (zie bijlage 10).

Na de goede ervaringen met het gebruik van een **autonome groep van personen** voor het beheer van de gezamenlijke financiën van het programma Viva Salud, Solidagro en KIYO in 2017-2021, hebben we besloten dit type structuur opnieuw voorop te stellen voor het financiële beheer van dit programma. Wij zullen onze **tussentijdse en eindevaluaties** samen uitvoeren om van elkaars werk te leren en de kosten te beperken. Wij zijn geïnteresseerd in het idee om gekruiste evaluaties ⁽¹²⁾ te organiseren. Wij zullen dit gemeenschappelijk programma ook gebruiken om expertise, informatie, resultaten en goede praktijken uit te wisselen tussen onze partnerorganisaties, via de **vastgestelde transversale thema's**, maar ook in het algemeen tijdens het gehele programma.

5. Beschrijving van de Verwachte impact

De verwachte impact van onze outcome wordt beschreven in de TOC. Hier gaan we in op de meer specifieke impact op onze verschillende geïdentificeerde doelgroepen: een beter begrip, een kritische geest en een bereidheid tot actieve betrokkenheid voor het **grote publiek**, maar ook voor **studenten en leraren**; de doeltreffende en duurzame betrokkenheid van **gesensibiliseerde burgers, sympathisanten en vrijwilligers** bij alternatieven en de dynamiek van sociale verandering; de verhoogde actiekraft (empowerment) van **sociale bewegingen en collectieven**; het nemen van maatregelen door **beleidsmakers** en ten slotte, de eis van respect voor en handhaving van hun rechten door **gemeenschappen en collectieven die voor hun rechten strijden**.

Aangezien een verandering van waarden en/of gedrag altijd het resultaat is van een complex proces met meerdere belanghebbenden, is het niet gemakkelijk de impact ervan te beoordelen. Er zijn echter verschillende manieren om de impact van de uitgevoerde interventies in het kader van deze outcome te documenteren. **Interne studies en enquêtes** worden gebruikt om de impact van onze interventies aan te tonen ⁽¹³⁾. Een ander element is het feit dat gezamenlijke evaluatieprocessen worden uitgevoerd via **sectorale en/of gezamenlijke evaluaties** met verschillende organisaties. Er wordt immers meer rekening gehouden met de contextuele analyse en met de complementariteit van elk van de NGA's, zoals blijkt uit de gezamenlijke studie van Quinoa, SCI en DBA in "The Southern Partnership in DE" (2015) en de evaluatie van "The impact of the CHMS in schools" (2018). Ten slotte zal de **beschrijving van de context** door het consortium in 2021 en de **situatie van sommige elementen** die wij gedurende het programma zullen monitoren via een monitoringinstrument voor onze TOC, de uiteindelijke beoordelaars in staat stellen een oordeel te geven over onze impact.

6. Beschrijving van de Duurzaamheid

Wat de technische duurzaamheid betreft, zorgt de versterking van de juridische instrumenten ervoor dat degenen die veranderingen doorvoeren zich kunnen beroepen op juridische kaders en dat slachtoffers van schendingen van hun rechten zich kunnen verdedigen. Wat WBE betreft, is de inhoud van de vormen zoveel mogelijk modulair, zodat deze gemakkelijk in een andere context en in een ander formaat kunnen worden gebruikt. Wij bieden ook een analytisch kader dat organisaties op andere onderwerpen kunnen toepassen. We besteden ook aandacht aan multiplicatoren, zoals begeleiders van (internationale) ervaringsgerichte trajecten, vrijwilligers en ambassadeurs die onze boodschappen verspreiden, BAP-en LAB-coördinatoren en (toekomstige) leerkrachten in het secundair en hoger onderwijs,... Bovendien heeft het werk met sociale bewegingen en collectieven *de facto* een multiplicatoreffect. De versterking van hun inhoud zal zich dan ook uitbreiden tot hun publiek/sociale basis.

Wij zorgen voor financiële duurzaamheid door **onder meer** de geproduceerde tools gratis online beschikbaar te stellen; zo integreert de website "ficelle" de vele aanpassingen van het spel door andere spelers; "Potentia" werkt met borden en nodigt gebruikers uit een nieuw bord toe te voegen/te creëren naargelang hun context.

Wat de sociale duurzaamheid betreft, is de structurering van de sociale bewegingen, zowel in hun organisatie en bestuur als in hun kennistools, een garantie voor de verspreiding van ideeën en de versterking van het vermogen tot actie. De begeleiding van de collectieven wordt samen met hen voorbereid op basis van hun noden en verwachtingen, wat een sterkere betrokkenheid aan het proces en een grotere relevantie garandeert. Bovendien wordt in de opleiding voor de relais-actoren systematisch een moment ingelast voor de aanpassing van de instrumenten en de inhoud aan hun interventiecontext. Bovendien is het werken met vrijwilligers een teken van betrokkenheid bij de organisatie en haar werk.

Institutionele duurzaamheid wordt aangetoond in de partnerschapsstrategie.

Ons programma is gericht op ecologische duurzaamheid (zie de strategische nota Leefmilieu; zie TOC).

Aangezien het niet relevant is voor onze acties, voorziet het programma niet in een exit-strategie als zodanig voor deze outcome, maar zijn er wel enkele elementen die ermee verband houden. Een voorbeeld hiervan is dat FIAN International op het niveau van gemeenschappen en collectieven een engagement op lange termijn met de getroffen gemeenschappen voorziet, waarbij er vanaf het begin voor wordt gezorgd dat de strategische keuzes worden gemaakt door de vertegenwoordigers van de gemeenschappen zelf. Er is voorzien in een procedure voor het afsluiten van zaken, hetzij wanneer de schending van het recht op voedsel is beëindigd, hetzij op verzoek van de betrokken gemeenschappen. Bovendien zijn onze resultaten gericht op duurzaamheid door middel van bewustmaking en sensibilisering. Via de onderwijsprocessen van WBE worden mensen gestimuleerd en begeleid in hun burgerlijke verplichtingen. Door onder meer beleidsnota's op te stellen, worden de BMs geïnformeerd en gesensibiliseerd voor onze problemen, zodat zij beslissingen kunnen nemen ten gunste van de mensenrechten en een gunstigere systemische verandering. Wij werken ook samen met sociale bewegingen om het grote publiek en de BMs bewust te maken, onder meer door campagnes te ontwikkelen. Onze organisaties bieden concrete manieren om te experimenteren met alternatieven en praktische actiemiddelen die een effectief engagement, zowel individueel als collectief, faciliteren. Wij moedigen individuen aan hun gedrag op individueel niveau te veranderen door bijvoorbeeld rechtstreeks bij landbouw.st.ers te kopen om op die manier de korte keten te stimuleren. Tegelijkertijd streven wij ook naar collectief engagement. Sociale bewegingen kunnen het bewustzijn vergroten en ook politieke druk uitoefenen.

7. Beschrijving van de Partnerschapsstrategie

Het streven naar een meer rechtvaardige wereld, waarin middelen en macht eerlijk verdeeld zijn, vereist de ontmoeting van actoren uit België en andere partnerlanden en de bevordering van een wederkerige opvatting van uitwisselingen (dekoloniale visie op partnerschap). Zo kan men samen veranderingsdynamieken ondersteunen of uitwerken die de diversiteit van menselijke samenlevingen respecteren: de transformatie van de wereld moet collectief beschouwd worden.

In die geest zullen wij via onze partnerschappen verschillende strategische doelstellingen nastreven:

- institutionele strategie: blijven en/of elkaar versterken inzake thema's/inhoud/methodologieën;
- pedagogische strategie: collectieve acties uitvoeren;
- politieke strategie: deelnemen aan het structureren van synergiën tussen verschillende dynamieken van sociale verandering.

De partnerschappen zijn opgenomen in de lijst van partnerschappen en hoewel ze niet allemaal in België gevestigd zijn, beantwoorden deze partners enerzijds aan de noden op het terrein van WBE (verschillende studies bevestigen het belang van inleving voor het bereiken van het resultaat) en anderzijds aan de definitie die de KB aan "partnerschap" geeft. Deze worden hieronder besproken:

Quinoa heeft 9 internationale en 2 Belgische partners ⁽¹⁴⁾ met wie ze samenwerkt in het kader van inleeftrajecten van jongerengroepen in verschillende landen van de wereld (lokale alternatieve projecten, Europese projecten en internationale projecten).

De pedagogische ondersteuning van de partners die deze ervaringsgerichte trajecten begeleiden, in België of elders, is in twee opzichten bepalend: enerzijds voor het engagement van de jongeren en anderzijds voor het bereiken van resultaten, zoals blijkt uit de Acodev-studie ⁽¹⁵⁾ en de evaluatie SCI-DBA-Quinoa ⁽¹⁶⁾.

Quinoa streeft naar een sterke strategische en institutionele afstemming met haar partners, door hun diagnose van ongelijkheden en onrechtvaardigheden en hun visie op grote schaal te delen. Hiervoor werkt zij samen met organisaties die een dynamiek van sociale verandering belichamen en een sociale/gemeenschapsbasis hebben. Quinoa werkt samen met organisaties die als missie hebben en/of bereid zijn hun strijd en acties te delen die erop gericht zijn hun leden/toehoorders te versterken en hen in staat te stellen in actie te schieten.

Solidagro werkt samen met Dwagulu Dekkente vzw om ervaringsgerichte trajecten te organiseren met en voor jongeren. Dwagulu Dekkente werkt op haar beurt samen met lokale partners in West-Afrika ⁽¹⁶⁾ en de Filipijnen. In België wordt, in samenwerking met het opvangcentrum van het Rode Kruis in Sint-Niklaas, een ervaringsgericht traject georganiseerd om jonge Belgen en jonge nieuwkomers de kans te geven elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Deze trajecten zijn gericht op intercultureel leren en agro-ecologie. Deze beogen:

- ☞ jongeren bewust te maken van de onderlinge verbondenheid en de relaties tussen verschillende landen (mondiale samenhang, mondiaal thema);
- ☞ zich bewust te zijn van hun eigen culturele context, wereldbeeld en referentiekader, en ervaren dat er ook andere referentiekaders zijn;
- ☞ bewust te leven en te consumeren, in solidariteit met anderen;
- ☞ zich te engageren en te mobiliseren voor een duurzamere wereld.

Deze lokale partners zijn verbonden met de burgers (R1) in het kader van het LAP (lokale actieproject), de internationale en Europese projecten van Quinoa. Het aantal partners lijkt ons perfect aangepast aan de implementatie van onze strategie en stemt overeen met onze capaciteiten. Voor Solidagro valt het partnerschap met Dwagulu Dekkente binnen het kader van resultaat 2, waarin geëngageerde jongeren via langdurige, ervaringsgerichte trajecten worden uitgerust om samen te werken aan een duurzamere wereld.

Ook Viva Salud betreft haar partners op de Filipijnen, in Palestina en in de DRC bij deze outcome. In het kader van deze samenwerking worden gemeenschappelijke doelstellingen nagestreefd in de campagnestrategieën en politieke beleidsbeïnvloeding op lokaal en internationaal niveau (R3 en R4). Deze samenwerking is geformaliseerd in de partnerschapsovereenkomsten die met elk van deze partners zijn afgesloten.

FIAN werkt samen met een aanzienlijk aantal niet-Europese partners, maar buiten het kader van “formele partnerschappen” en zonder een structurele financiële relatie. Dit is vooral het geval in het kader van steun aan concrete strijd van gemeenschappen in het Zuiden waarvan het recht op voedsel wordt geschonden, en waarbij een Belgisch/Europees beleid of actor betrokken is (link R3 en R4). Voorbeelden hiervan zijn Green Scenery en MALOA in Sierra Leone, RIAO-DRC in de DRC, JVE en Non-Hévéea in Ivoorkust, alsmede sommige FIAN-afdelingen in de ongeveer twintig landen waar zij aanwezig zijn.

In het kader van deze outcome streven wij niet naar “capaciteitsopbouw” van de in de bovenstaande tabel genoemde partners. Niettemin versterkt de organisatie van internationale uitwisselingen de plaatselijke partners in hun sociale, organisatorische en institutionele ruimte. De organisatie van deze processen draagt bij tot de implementatie van hun opdracht, maar ook tot het vergroten van hun

zichtbaarheid, geloofwaardigheid en bekendheid. De uitvoering van deze interventies vergroot hun ervaring en hun “capaciteit om te handelen”. Tijdens de uitwisseling wordt ook een reeks vaardigheden verworven (kennis, know-how, intermenselijke vaardigheden), met name op het gebied van cultuur, waarden, samenleven, zelfbeeld, gedrag, enz. De uitwisseling heeft over het algemeen een “dynamiserend” effect op de mensen in het Zuiden, die de directe protagonisten zijn, maar ook op hun omgeving (familie, dorp, gemeenschap, enz.) (zie analyse van de toegevoegde waarde van de inleeftrajecten voor onze partners, uitgevoerd door Quinoa, DBA en SCI in 2015 (externe evaluatie)).

8. Beschrijving van de Synergiën

Onze outcome maakt deel uit van een synergiedoelstelling, aangezien het reeds begint met de synergie van vier organisaties. Bovendien maakt synergie integraal deel uit van de strategie van onze vier organisaties. Er kan opgemerkt worden dat voor veel synergiën verschillende leden van het consortium binnen dezelfde synergie actief zijn. Deze synergiën versterken dus nog de dynamiek van dit programma.

Gezien de “hoeveelheid” synergiën stellen wij een tweeledig antwoord voor: een beschrijving van de verschillende soorten synergiën die wij in het kader van dit programma ten uitvoer zullen brengen, en een meer gedetailleerde beschrijving van deze synergiën in een bijgevoegd document (zie bijlage: Synergy Listing). Er kan opgemerkt worden dat de synergiën onderdeel zijn van een “bewegende” en flexibele dynamiek. De lijst zal in de loop van het programma worden gewijzigd naar gelang van de ontwikkelingen en de context.

Ten eerste zijn er **de operationele synergiën met de geaccrediteerde Belgische organisaties**. Deze hebben tot doel ons pedagogisch te versterken op het vlak van de inhoud en de debatten, maar dienen ook als ruimte voor de co-creatie van instrumenten en co-facilitatie, co-training en de organisatie van gezamenlijke evenementen. *Zo organiseren Quinoa en SCI bijvoorbeeld gezamenlijke presentaties van pedagogische instrumenten over interculturaliteit voor studenten in het hoger onderwijs. Elke organisatie betaalt haar eigen personeelskosten en neemt de helft van de kosten (promotie- en organisatiekosten) voor haar rekening. Deze synergiën operationaliseren de in het kader van het GSK aangegane verbintenissen (subdoelstellingen: A.2.1 en A.3.2) in die zin dat wij de studenten begeleiden en tegelijkertijd een alliantie tussen NGA's ten gunste van WBE versterken.*

Dan komen **de operationele synergiën met niet-geaccrediteerde Belgische organisaties** (lokaal, nationaal, internationaal). Wij kunnen verschillende categorieën onderscheiden.

De overheid

Wij werken samen met steden en gemeenten, met ENABEL en met het PASA (Platform voor Landbouw en Voedselzekerheid), waarin vertegenwoordigers van het kabinet, DGD, universiteiten en het maatschappelijk middenveld zetelen, in het kader van de deelname van FIAN aan de CTH (en als lid van de Pol WG). Onze complementariteit met ENABEL wordt beschreven in het desbetreffende onderdeel. Hier ontwikkelen we de synergie van Solidagro met de stad Sint-Niklaas. *Het doel van deze synergie is jongeren en volwassenen bewust te maken van lokale en mondiale vraagstukken. Solidagro organiseert informatie- en opleidingssessies in samenwerking met regionale partners of neemt deel aan bijvoorbeeld het festival Villa Pace, de Actie- en Adviesgroep Solidariteit (AAS), het filmfestival MOOOV. In dit geval bestaan de materiële bijdragen uit personeelsmiddelen en werkingskosten, b.v. het huren van materiaal en lokalen.*

NGO-koepels en -federaties

Als leden van de twee koepels en de twee federaties maken onze vier organisaties deel uit van talrijke werkgroepen en ledenraadplegingen, waarin wij zoveel mogelijk een actieve rol spelen. Deze instanties verschaffen ons informatie over de institutionele en contextuele realiteit, maar zij stellen ons ook in staat onze praktijken uit te wisselen om ons te verbeteren. Wij dragen telkens door middel

van personeelsinzet, alsook met onze lidmaatschapsbijdrage. *Binnen 11.11.11 zijn bijvoorbeeld FIAN België en Viva Salud lid van het ledenoverleg beleid, waar de beslissingen en beleidslijnen van de koepel worden besproken.*

Belgische platformen en netwerken

Zoals vermeld in het GSK zijn de vier organisaties lid van vele NGA of niet-NGA platformen en netwerken (collectieven, bewegingen, sociale organisaties). De werking en de doelstellingen van deze NGA-platforms zijn specifiek voor elk ervan, zoals beschreven in het GSK. Deze organen zijn er om de zichtbaarheid en de politieke samenhang van onze organisaties of die van onze partners te versterken. Deze platformen helpen ons tevens om consistent te zijn met onze missies, in overeenstemming met onze inhoud. Onze deelname stelt ons in staat onze lezing en gekruiste visie op onrechtvaardigheden te brengen. Ten slotte kunnen wij door onze aanwezigheid deze platforms en netwerken ook organisatorisch versterken. Wij zijn medeorganisator en facilitator van plenaire vergaderingen. We zijn betrokken bij werkgroepen. Wij organiseren gezamenlijk evenementen, mobilisaties, standpunten, campagnes, onderzoek en acties. *Solidagro en FIAN zijn bijvoorbeeld zeer actieve leden van de 'Coalitie tegen Honger': beide zijn ook actieve leden van de politieke werkgroep (die het secretariaat van de CTH op zich neemt) en FIAN staat aan het hoofd van de werkgroep tegen landroof.*

Internationale platformen en netwerken

Binnen deze organen varieert de deelname van onze vier organisaties van eenvoudige waarneming om onze deskundigheid/politieke analyse te versterken tot de verantwoordelijkheid van een werkgroep om het orgaan te versterken of om onze deskundigheid in te brengen en argumenten, standpunten, campagnes en acties mede te construeren. *Laten we het geval van de Volksgezondheidsbeweging (PHM) nemen. Viva Salud speelt een actieve rol in dit netwerk op verschillende niveaus: binnen de stuurgroep, via het financieel beheer, via de organisatie van belangrijke bijeenkomsten zoals de Volksgezondheidsvergadering en politiek via WHO Watch en de ontwikkeling van het Global Health Watch-rapport.*

Belgische middelbare scholen (algemeen, technisch en beroepsonderwijs) en hogescholen

Het doel van deze synergiën voor Quinoa is om een vorm van duurzaamheid en partnerschap (samenwerking met leraren - multiplicatoreffect) te kunnen "vestigen" in de bewustmakings- en vormingsactiviteiten met scholen. Voor Solidagro gaat het om de sensibilisatie van het recht op voedsel en agro-ecologie. Quinoa en Solidagro organiseren elk activiteiten met leraren en studenten. De financiële en materiële bijdrages blijven beperkt tot de personeelskosten en de ontwikkeling van lesmateriaal.

Sociale organisaties, Belgische non-profitorganisaties en vakbonden

Onze synergie wordt meestal bepaald door een eenmalige investering in een specifieke activiteit. Wij werken met een breed scala van organisaties in diverse sectoren: kunst, media en cultuur, jeugd, jongerenwerk, voeding, gezondheid en arbeid. *Een voorbeeld is ManiFiesta. Tijdens dit solidariteitsfestival presenteert Viva Salud het belang van het recht op gezondheid en het werk van haar lokale partners. Meestal organiseert zij een ngo-conferentie in synergie met CNCD en 11.11.11.*

Tenslotte zijn er **de synergiën die zullen plaatsvinden binnen deze gemeenschappelijke outcome** tussen onze vier organisaties. Voor de inhoudelijke en organisatorische versterking van sociale organisaties zullen de door de vier organisaties ontwikkelde instrumenten worden verrijkt op basis van de onderlinge uitwisseling van goede ervaringen. Wij zullen gezamenlijke activiteiten organiseren om ons publiek te verruimen en de inhoud van onze activiteiten te verrijken. Onze thematische complementariteit opent perspectieven voor een meer gediversifieerd scala van internationale uitwisselingen.

We kunnen nu al de landbouwbrigades (LAB's) tussen Quinoa, FIAN, Solidagro (en Wervel in Vlaanderen) noemen. De taken en de financiering worden gelijk verdeeld over de deelnemende organisaties en komen overeen met de operationalisering van verschillende subdoelstellingen: B1.4, B1.5, B2.2, B2.3 + E3 van de GSK in die zin dat de LAB's een alomvattend proces zijn dat mobiliseert, begeleidt en een multiplicatormodel van actie voor duurzame en boerenlandbouw (ecologische overgang) ontwikkelt.

9. Beschrijving van het opvolgen van de aanbevelingen en de individuele of collectieve geleerde lessen

Door zelfevaluaties van de uitvoering en monitoring van het vorige programma heeft **FIAN** zijn ervaringen kunnen delen, met name op het gebied van beleidsbeïnvloeding (en de monitoring daarvan). Er is rekening gehouden met de evaluaties van FIAN International en/of de Europese afdelingen (ondersteuning van de bewegingen en beleidsbeïnvloeding), evenals diverse aanbevelingen/lessen uit externe evaluaties: externe eindevaluatie 2017 (focus op versterking bewegingen) (18); tussentijdse evaluatie 2019 (focus op beleidsbeïnvloeding) (19); indicatoren, versterking Vlaams en Europees niveau, strategische instrumenten voor beleidsbeïnvloeding; SES-evaluatie 2018 (20): “niche”-werk en ondersteuning van bewegingen.

Quinoa heeft bij het opstellen van dit programma rekening gehouden met een impactstudie die in 2020 met terugwerkende kracht is verricht naar de terugkeer van vrijwilligers in het kader van de aanpassing van internationale projecten en de uitvoering van Europese projecten. Bovendien heeft de feedback van de tussentijdse evaluatie van het project ‘Lokale Alternatieven’ de ontwikkeling van meer impactgerichte indicatoren mogelijk gemaakt en bijgedragen tot de integratie van de opvolging op en de evaluatie van de TOC. In het kader van de uitvoering van Europese projecten rond het thema migratie, had DBA de lessen gedeeld van haar evaluatie van het *Do It Belgium*-proces. Dankzij deze evaluatie kon Quinoa zijn aanpak van het verband tussen migratie en jeugd in België beter toespitsen.

In het kader van een leertraject over kennisbeheer in 2017 hebben **Solidagro** en **Viva Salud** een duidelijk kader ontwikkeld voor kennisbeheer in een gezamenlijk programma, dat als input zal dienen voor het kennisbeheer van dit nieuwe gemeenschappelijke programma. De expertise van Solidagro en Viva Salud met betrekking tot de coördinatie van een gemeenschappelijk programma zal helpen bij het kaderen van de coördinatiewerkzaamheden en het structureren van de verschillende synergie- en harmonisatieprocessen. De instrumenten die zijn ontwikkeld tijdens de evaluatie van de samenwerking in het kader van het gemeenschappelijk programma in 2018, kunnen door het consortium tijdens het programma worden gebruikt om onze samenwerking te analyseren. Het proces van de gemengde tussentijdse evaluatie (gekruste evaluaties en begeleiding door externe beoordelaars) is goed gedocumenteerd en kan derhalve als voorbeeld dienen voor de tussentijdse evaluatie van dit programma. Van 2018 tot 2021 voerde HIVA-KUL een impactstudie uit die was toegespitst op het engagement van jongeren. De aanbevelingen uit de eerste twee rapporten hebben ons geholpen onze doelgroepen beter te identificeren en verschillende soorten activiteiten uit te voeren die beter aan hun verwachtingen beantwoordden. In dit verband werd ook rekening gehouden met de studie over de betrokkenheid van CJP (21).

Na de beoordeling van het **Belgische GSK** door DGD werden twee leertrajecten gebruikt om de leden tijdens het programma te begeleiden. Het eerste ging over gender en het resultaat was een genderhandvest dat door alle ngo-leden van het GSK werd ondertekend. De waarden die in dit handvest worden uitgedragen, zullen worden meegenomen in onze outcome. De leden van het consortium wilden een diepere integratie doorvoeren en kwamen met genderbeleidsnota's, -standpunten en -maatregelen (zie de gendernota). Het tweede leertraject, ‘het Zuiden in het Noorden’, heeft ons in staat gesteld onze praktijken in vraag te stellen en na te gaan hoe we beter kunnen samenwerken met lokale partners, maar ook onze praktijken te dekoloniseren en de Belgische

diaspora te integreren in de planning en de uitvoering van onze projecten. Dit gaf aanleiding tot zeer interessante ontmoetingen en bezoeken die ons in staat stelden meer te weten te komen over deze netwerken en dynamieken. In dit verband leek ons de keuze van dekolonisatie als een van de transversale thema's die de acht outcomes van dit programma gemeen hebben, zeer essentieel. En meer specifiek voor Quinoa zijn het ook deze overwegingen die onder meer hebben geleid tot de uitvoering van projecten rond het thema migratie.

E. Bijlagen

- 1. Lexicon en voetnoten**
- 2. Risicoanalyse**
- 3. Lijst van de partnerschappen en samenwerkingsverbanden**
- 4. Fiches per partner**
- 5. Fiches per samenwerkingsverband**
- 6. Partnerschapsovereenkomst**
- 7. Samenwerkingsovereenkomst**
- 8. Listing synergiën**